

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
ปี 2560

ลำดับ	หมายเลขคดีแดงที่	เรื่อง	หน้า
1	297 /2560	รับรองบุตร	1
2	307 /2560	ขอให้ลงชื่อเป็นเจ้าของรวมในสินสมรส จัดการสินสมรส	2
3	315 /2560	ขอคุ้มครองสวัสดิภาพ (ชั้นขอแก้ไขคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ)	4
4	318 /2560	เรียกค่าทดแทน	6
5	321 /2560	ขอให้สั่งว่าเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ	8
6	324 /2560	ความผิดต่อชีวิต พยายาม ชิงทรัพย์ ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ	10
7	407 /2560	ฟ้องหย่า อำนาจปกครองบุตร เรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู ค่าเลี้ยงชีพ (ชั้นบังคับคดี)	13
8	545 /2560	ขอให้สั่งว่าเป็นบุคคลไร้ความสามารถ	16
9	592 /2560	ความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พยายาม ความผิดต่อพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	18
10	604 /2560	พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕	20
11	673 /2560	ความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ความผิดต่อพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	24
12	719 /2560	ฟ้องหย่า	26
13	761 /2560	ปล้นทรัพย์	28
14	814 /2560	ความผิดต่อชีวิต พยายาม ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ลหุโทษ	30
15	825 /2560	ลักทรัพย์ รับของโจร ความผิดต่อพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ชั้นขอโอนคดี)	33
16	1023 /2560	ความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ	35
17	1127 /2560	ความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ	39
18	1282 /2560	ฉ้อโกง (ชั้นอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับฟ้อง)	41

ลำดับ	หมายเลขคดีแดงที่	เรื่อง	หน้า
19	1334 /2560	พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการ เจริญพันธุ์ทางการแพทย์อำนาจปกครองผู้เยาว์	43

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.123/2560

นาง น.

ผู้ร้อง

หมายเลขคดีแดงที่ 297/2560

ป.พ.พ. มาตรา 1556 วรรคสาม

แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายเมื่อพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้องบรรลุนิติภาวะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1556 วรรคสาม แต่ปัญหาเรื่องอายุความแม้จะเป็นปัญหาข้อกฎหมายแต่ก็มีใช้ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลชั้นต้นย่อมไม่อาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและนำมาเป็นเหตุยกคำร้องขอของผู้ร้องได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสมพงษ์ ผู้ตาย ศาลชั้นต้นประกาศนัดไต่สวนแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ
ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องเพราะเหตุคดีขาดอายุความชอบแล้วหรือไม่ เห็นว่า แม้การฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตร กรณีที่เด็กบรรลุนิติภาวะแล้ว จะต้องฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันบรรลุนิติภาวะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1556 วรรคสาม และผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นคดีนี้ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวก็ตาม แต่ปัญหาเรื่องอายุความมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลชั้นต้นย่อมไม่อาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยและนำมาเป็นเหตุยกคำร้องขอของผู้ร้องได้ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องเพราะเหตุคดีขาดอายุความจึงไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น ส่วนปัญหาที่ว่า ผู้ร้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายหรือไม่นั้น ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในสำนวนได้ โดยไม่จำเป็นต้องยอนสำนวนให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยเสียก่อน ทางไต่สวนของศาลชั้นต้นได้ความว่า ผู้ร้องเป็นบุตรของผู้ตายกับนาง ส. ผู้ตายกับนาง ส. ถึงแก่ความตายแล้ว และศาลจังหวัดขอนแก่นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีพฤติการณ์ที่รู้กันทั่วไปตลอดมาว่าผู้ร้องเป็นบุตรของผู้ตาย จึงชอบที่จะมีคำสั่งว่า ผู้ร้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย

พิพากษากลับว่า นาง น. ผู้ร้อง เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนาย ส. ผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1555

(รตนา กิตติพิบูลย์ - ปริญญา อธิวิกุล - รัชดาพร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครนายก

นายทศพรธณ คงเพียรธรรม

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.47/2560

นาย ฉ.

โจทก์

หมายเลขคดีแดงที่ 307/2560

นาง จ.

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 1464 เดิม, 1466 เดิม

บ. ยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยโดยเสน่หาขณะที่ ป.พ.พ. บรรพ 5 เดิม มีผลใช้บังคับ หาก บ. มีเจตนา ยกที่ดินพิพาทให้เป็นสินส่วนตัวของจำเลย บ. ต้องแสดงให้ปรากฏในหนังสือยกให้ตามมาตรา 1464 (3) แห่ง ป.พ.พ. บรรพ 5 เดิม การที่ บ. มิได้แสดงเจตนาให้ปรากฏว่ายกที่ดินพิพาทให้เป็นสินส่วนตัว ย่อมมีผลทำให้ที่ดินพิพาท ตกเป็นสินสมรส ส่วนที่จำเลยอุทธรณ์ว่า การที่ ป.พ.พ. บรรพ 5 เดิม มาตรา 1466 วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้ากรณี เป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินอย่างหนึ่งเป็นสินสมรสหรือไม่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรส แสดงว่ากฎหมาย ไม่ได้ห้ามมิให้จำเลยพิสูจน์ว่าที่ดินพิพาทเป็นสินส่วนตัว ซึ่งจำเลยได้นำสืบไว้แล้วว่า บ. ยกที่ดินพิพาทให้เป็นสินส่วนตัว ของจำเลยนั้น เห็นว่า ข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา 1466 วรรคสอง แห่ง ป.พ.พ. บรรพ 5 เดิม เป็นข้อสันนิษฐาน สำหรับทรัพย์สินที่คู่สมรสมีหรือได้มาโดยทางอื่นที่มีใช้โดยทางพินัยกรรมหรือยกให้โดยเสน่หา ซึ่งจะต้องพิจารณา ข้อความในพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้เป็นสำคัญว่าผู้ทำพินัยกรรมหรือผู้ให้ได้แสดงเจตนาให้เป็นสินส่วนตัว ของผู้รับพินัยกรรมหรือผู้รับให้หรือไม่ จึงไม่อาจใช้ข้อสันนิษฐานตามบทกฎหมายมาตรานี้เป็นข้อสันนิษฐานสำหรับ ที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยได้มาโดยการรับให้โดยเสน่หาจาก บ. เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า บ. ยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย โดยหนังสือยกให้มิได้แสดงไว้ให้เป็นสินส่วนตัวของจำเลย ที่ดินพิพาทจึงเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลย โจทก์ย่อมมีสิทธิขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมในโฉนดที่ดินพิพาทได้

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 61267 ตำบลลาดพร้าว อำเภอบางกะปิ จังหวัดนครหลวงกรุงเทพมหานคร กับที่ดินโฉนดเลขที่ 15268, 15269, 15270 และ 15271 ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร หากจำเลยเพิกเฉยให้ถือเอา คำพิพากษาแทนการจดทะเบียนของจำเลย กับให้จำเลยแบ่งเงินสินสมรส 3,600,000 บาท แก่โจทก์ และ ให้จำเลยแบ่งเงินรายได้ค่าเช่าที่ดินสินสมรสแก่โจทก์ก็หนึ่งนับถัดจากเดือนสิงหาคม 2558 เป็นต้นไปจนกว่า จะสิ้นอายุสัญญาเช่าหรือจนกว่าจะเลิกการเช่าหรือเลิกการให้เช่า

จำเลยให้การขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งขอให้บังคับโจทก์แบ่งเงินที่ได้จากการขายที่ดินสินสมรส แก่จำเลยเป็นเงิน 8,185,000 บาท เมื่อหักกลบลบหนี้กันกับเงินค่าเช่าที่โจทก์เรียกร้องขอแบ่งสินสมรสจากจำเลย จำนวน 3,600,000 บาท แล้วให้โจทก์แบ่งเงินจากการขายที่ดินสินสมรสเป็นเงิน 4,585,000 บาท แก่จำเลย

โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 61267 ตำบลลาดพร้าว อำเภอบางกะปิ จังหวัดนครหลวงกรุงเทพมหานคร กับที่ดินโฉนดเลขที่ 15268, 15269, 15270 และ 15271 ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร หากจำเลยเพิกเฉยให้ถือเอาคำพิพากษา แทนการจดทะเบียนของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องแย้งของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งรับฟังเป็นยุติได้ว่า โจทก์กับจำเลยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2506 ตามใบสำคัญการสมรสต่อมาวันที่ 29 พฤศจิกายน 2515 นาง บ.ทำสัญญาให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 61266 และเลขที่ 61267 ตำบลลาดพร้าว อำเภอบางกะปิ จังหวัดนครหลวงกรุงเทพมหานคร แก่จำเลยโดยเสนหา หลังจากนั้นที่ดินโฉนดเลขที่ 61266 ถูกเวนคืนหมดทั้งแปลง ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 61267 ถูกเวนคืนไปบางส่วน คงเหลือเนื้อที่ 6 ไร่ 3 งาน 47 ตารางวา และมีการแบ่งแยกออกเป็นที่ดินแปลงย่อยอีก 4 แปลง คือที่ดินโฉนดเลขที่ 15268, 15269, 15270 และ 15271 ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวมกับที่ดินแปลงคงเหลือเป็น 5 แปลง คือที่ดินพิพาท

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลย ว่า ที่ดินพิพาทเป็นสินส่วนตัวของจำเลยหรือไม่ และโจทก์มีสิทธิขอให้ใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของรวมในโฉนดที่ดินพิพาทหรือไม่ โดยจำเลยอุทธรณ์ว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม มาตรา 1466 ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิทำนิติกรรมหรือสัญญาใด ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายได้ และหากมีกฎหมายบัญญัติไว้เจ้าของทรัพย์สินก็มีสิทธิทำนิติกรรมหรือสัญญากว้างขวางกฎหมายได้ อีกทั้งการที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม มาตรา 1466 วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้ากรณีเป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินอย่างหนึ่งเป็นสินสมรสหรือไม่ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรส จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากฎหมายไม่ได้ห้ามมิให้จำเลยพิสูจน์ว่าที่ดินพิพาทเป็นสินส่วนตัวแต่ประการใด ซึ่งจำเลยได้นำสืบพยานหลักฐานไว้แล้วว่า นาง บ. ยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยโดยเสนหาและนาง บ. มีเจตนาให้ที่ดินพิพาทเป็นสินส่วนตัวของจำเลยนั้น เห็นว่า นาง บ. ยกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยโดยเสนหาขณะที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม ยังมีผลใช้บังคับ ดังนั้น หากนาง บ. มีเจตนายกที่ดินพิพาทให้เป็นสินส่วนตัวของจำเลย นาง บ. จะต้องแสดงให้เห็นปรากฏในหนังสือยกให้ตามมาตรา 1464 (3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม ซึ่งบัญญัติว่า สินส่วนตัวได้แก่...(3) ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างเป็นสามีภริยาโดยทางพินัยกรรม หรือยกให้โดยเสนหา เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้นั้นได้แสดงไว้ให้เป็นสินส่วนตัว... การที่นาง บ. มิได้แสดงให้เห็นปรากฏว่ามีเจตนายกที่ดินพิพาทให้เป็นสินส่วนตัวของจำเลยในหนังสือยกให้ย่อมมีผลทำให้ที่ดินพิพาทตกเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยตามมาตรา 1466 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม ส่วนที่มาตรา 1466 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เดิม บัญญัติว่า ถ้ากรณีเป็นที่สงสัยว่า ทรัพย์สินอย่างหนึ่งเป็นสินสมรสหรือไม่ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรสนั้นเป็นข้อสันนิษฐานสำหรับทรัพย์สินที่คู่สมรสมีหรือได้มาโดยทางอื่นที่มีใช้โดยทางพินัยกรรมหรือยกให้โดยเสนหา ซึ่งจะต้องพิจารณาข้อความในพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ว่าผู้ทำพินัยกรรมหรือผู้ให้ได้แสดงเจตนาให้เป็นสินส่วนตัวของผู้รับพินัยกรรมหรือผู้รับการให้หรือไม่ จึงไม่อาจใช้ข้อสันนิษฐานตามบทกฎหมายมาตรานี้เป็นข้อสันนิษฐานสำหรับที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยได้มาโดยการรับการให้โดยเสนหาจากนาง บ. เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ที่ดินพิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลย โจทก์ย่อมมีสิทธิขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมในโฉนดที่ดินพิพาทได้ตามมาตรา 1475 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ปัจจุบัน คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบแล้วอุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

(อินทรา ฉวีรัมย์ - ชนาภานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เต๋นนินนาท)

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง นางโชติพรรณ โชติวงศ์สุโรจน์

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.103/2560

หมายเลขคดีแดงที่ 315/2560

พนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือ

ทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดขอนแก่น ผู้ร้อง
นาย ว. ผู้ถูกกล่าวหา

ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6, 174

อำนาจในการออกหรือแก้ไขคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นอำนาจเฉพาะของศาลเยาวชนและครอบครัว อันเป็นศาลชั้นต้น เมื่อศาลมีคำสั่งแก้ไขคำสั่งเดิมอย่างไร คำสั่งศาลดังกล่าวย่อมถึงที่สุดตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 174 วรรคสาม เมื่อศาลชั้นต้นยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวย่อมถึงที่สุดเช่นกัน ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัย

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คุ้มครองสวัสดิภาพเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2559 ดังนี้ ห้ามผู้ถูกกล่าวหาทำร้ายร่างกาย ชู่เชิญ นาง ช. นาง ส. และเด็กชาย พ. หรือบุคคลในครอบครัวของผู้ถูกกล่าวหา ห้ามผู้ถูกกล่าวหาเข้าใกล้นาง ช. นาง ส. และเด็กชาย พ. และบ้านเลขที่ 58/178 หมู่ที่ 4 ถนนชาตะผดุง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และห้ามเข้าไปในโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ในระยะ 200 เมตร ห้ามผู้ถูกกล่าวหาข่มขู่ก่อความชัง นาง ช. เด็กชาย พ. ไม่ว่าด้วยทางกาย วาจา และสื่อใด ๆ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ นักจิตวิทยา หรือเจ้าหน้าที่อื่นของบ้านพักเด็ก และครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ติดตามกำกับดูแล ให้ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติตามคำสั่งและรายงานให้ศาลทราบทุก 3 เดือน โดยคำสั่งทุกข้อให้มีกำหนด 6 เดือน

ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 6 ธันวาคม 2559 ขอยกเลิกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ

ผู้ร้องยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องของผู้ถูกกล่าวหา

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ถูกกล่าวหา

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 174 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว และมาตรา 174 วรรคสาม บัญญัติให้คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามวรรคหนึ่งเป็นที่สุด แต่ถ้าพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขคำสั่งเดิมได้ กรณีเกิดเหตุที่ศาลอาจจะมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวได้ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่ตนมีถิ่นที่อยู่หรือมีภูมิลำเนาหรือที่ศาลที่มูลเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณา

คดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 172 วรรคหนึ่ง แสดงว่าศาลเยาวชนและครอบครัวที่ผู้ถูกระทำ ด้วยความรุนแรงร้องขอเป็นศาลที่ออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพที่ถึงที่สุดตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชน และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 174 วรรคสาม ซึ่งตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ได้ให้นิยามคำว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว หมายถึง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นศาลชั้นต้นทั้งสิ้น ประกอบกับคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาลเป็นมาตรการเพื่อสนับสนุนให้การคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือเด็ก ซึ่งถูกปฏิบัติโดยมิชอบตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามลำดับ ให้มีผลบังคับใช้ อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือเด็ก ให้พ้นจากสภาพที่ถูกปฏิบัติโดยมิชอบโดยเร็วทันต่อเหตุการณ์ ทั้งต้องสามารถแก้ไขคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพไม่ใช่โทษอาญาและมีระยะเวลาบังคับ เพียงระยะเวลาหนึ่งไม่เกินหกเดือนเท่านั้น การที่กฎหมายบัญญัติให้คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาลเยาวชน และครอบครัวซึ่งเป็นศาลชั้นต้นถึงที่สุดเพื่อที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นได้นั้นเอง อำนาจ ในการออกหรือแก้ไขคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพจึงเป็นอำนาจเฉพาะของศาลเยาวชนและครอบครัวอันเป็น ศาลชั้นต้น ทั้งการแก้ไขคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเดิมเมื่อมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็เป็นการดำเนินการ ต่อเนื่องจากการบังคับใช้คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพที่กฎหมายบัญญัติให้ถึงที่สุดแล้ว เมื่อศาลมีคำสั่งแก้ไข คำสั่งเดิมอย่างไรคำสั่งศาลดังกล่าวย่อมถึงที่สุดด้วย ดังนั้น เมื่อศาลชั้นต้นยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง คุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกล่าวหาแล้ว คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวย่อมถึงที่สุดเช่นกัน ผู้ถูกล่าวหาไม่มีสิทธิ อุทธรณ์คำสั่งศาลดังกล่าว อุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหาจึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ไม่รับวินิจฉัย

พิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหา.

(อมรรัตน์ กรियाผล - ประวิทย์ อิทธิชัยวัฒนา - พนารัตน์ คิตจิตต์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น นายประทวน ปราบพล

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.119/2560

นางสาว พ.

โจทก์

หมายเลขคดีแดงที่ 318/2560

นางสาว ป. โดยนาง ล. ผู้แทนโดยชอบธรรม

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคสอง

การที่จำเลยแสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีของโจทก์ในทำนองชู้สาว โจทก์เพียงแต่มีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคสอง เท่านั้น ห้ามมีสิทธิขอให้ บังคับจำเลยให้หยุดกระทำชู้กับสามีของโจทก์ต่อไปได้ไม่ เนื่องจากสภาพแห่งคำขอไม่เปิดช่องให้บังคับคดีได้

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยหยุดกระทำชู้กับสibtรี ว. และห้ามไม่ให้จำเลยนำภาพหรือวิดีโอที่สibtรี ว. ถ่าย คู่กับจำเลยหรือภาพที่มีบุคคลอื่นร่วมอยู่ด้วยแสดงในเฟซบุ๊ก ชื่อ Pathama ArPpk ให้แก่โฆษณาในเฟซบุ๊ก Pathama ArPpk เอาคำว่า “หมั้นกับศิลาทองพิชชิงิยม” ออกจากหน้าเฟซบุ๊ก Pathama ArPpk และในเฟซบุ๊ก อื่น ๆ และในสื่อออนไลน์ทุกชนิดที่จำเลยเป็นผู้ตั้งชื่อหรือขอใช้ และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์วันละ 2,000 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะนำภาพพืธิฉลงงานหมั้นของจำเลยกับสibtรีวิทยา ซึ่งแสดงในหน้าเฟซบุ๊ก Pathama ArPpk ออกจากหน้าเฟซบุ๊กของจำเลย กับให้จำเลยใช้ค่าทดแทนแก่โจทก์ 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิנדังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ

จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิ 200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ห้ามมิให้จำเลยแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. สามีของโจทก์ในทำนองชู้สาว และให้จำเลยชำระค่าทดแทนแก่โจทก์วันละ 500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจำเลยจะหยุดแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาว กับให้จำเลย ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎพิเศแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นภริยาชอบด้วยกฎหมายของสibtรี ว. โดยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 มีบุตรด้วยกัน 2 คน ต่อมาโจทก์ทราบว่าจำเลยกับสibtรี ว. พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่ห้องพัทสวัสดิการทหาร ของสibtรี ว. ในกองพันทหารสารวัตรที่ 11 กรุงเทพมหานคร และจำเลยมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. โดยเปิดเผยในฐานะเป็นภริยาอีกคนหนึ่ง อีกทั้งจำเลยยังแสดงออกโดยเปิดเผยทางสื่อออนไลน์ในเฟซบุ๊ก ของจำเลย ชื่อ Pathama ArPpk ว่า จำเลยอยู่กินฉนสามีภริยากับสibtรี ว. โดยการระบุสถานะในเฟซบุ๊ก ว่า “หมั้นกับศิลาทองพิชชิงิยม” ซึ่งเป็นชื่อเฟซบุ๊กของสibtรี ว. และจำเลยนำภาพถ่ายแสดงการจัดพิธีหมั้น ระหว่างจำเลยกับสibtรี ว. ภาพการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกันในที่สาธารณะกับในห้องพัทของสibtรี ว. แสดงในเฟซบุ๊กของจำเลยดังกล่าว มีการส่งข้อความทางสื่อออนไลน์ระหว่างจำเลยกับสibtรี ว.ในลักษณะ

ที่แสดงถึงการมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกันอย่างชัดเจน และจำเลยยังคงมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับสibtรี ว. ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่าการที่ศาลชั้นต้นพิพากษาห้ามมิให้จำเลยแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีของโจทก์ในทำนองชู้สาว และให้จำเลยชำระค่าทดแทนแก่โจทก์วันละ 500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะหยุดแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาวนั้นได้หรือไม่ เห็นว่า การที่โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งแสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาว โจทก์เพียงแต่มีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1523 วรรคสอง เท่านั้น ห้ามมิสิทธิที่จะขอให้บังคับจำเลยหยุดกระทำชู้กับสามีของโจทก์ต่อไปได้ไม่เนื่องจากสภาพแห่งคำขอไม่เปิดช่องให้บังคับคดีได้ ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาห้ามมิให้จำเลยแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาว และให้จำเลยชำระค่าทดแทนแก่โจทก์วันละ 500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะหยุดแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาว จึงเป็นการไม่ชอบศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์เห็นควรแก้ไขให้ถูกต้อง

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ห้ามมิให้จำเลยแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. สามีของโจทก์ในทำนองชู้สาว กับให้จำเลยชำระค่าทดแทนแก่โจทก์วันละ 500 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะหยุดแสดงโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสibtรี ว. ในทำนองชู้สาว และให้ยกคำขอของโจทก์ในส่วนนี้เสีย นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

(รัชดาพร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา - ปริญญา อธิวิกุล - รัตนา กิตติพิบูลย์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา นายไกรวิทย์ หนูโยม

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.135/2560
หมายเลขคดีแดงที่ 321/2560

พันโทหญิง ศ.

ผู้ร้อง

ป.พ.พ. มาตรา 28, 32 วรรคหนึ่ง

ป.พ.พ. มาตรา 32 วรรคหนึ่ง กำหนดบุคคลที่มีสิทธิร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลใดเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องเป็นบุคคลที่ระบุไว้ในมาตรา 28 แต่ผู้ร้องเป็นเพียงน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับ พ. และข้อเท็จจริงตามคำร้องขอของผู้ร้องปรากฏว่า พ. อยู่ในความดูแลของ ฉ. บุตรบุญธรรมของสามี พ. แม้ผู้ร้องบรรยายคำร้องว่า พ. เคยไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านของผู้ร้องและผู้ร้องเคยพา พ. ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลก็เป็นเพียงชั่วคราวชั่วคราว ปัจจุบัน พ. ยังคงพักอาศัยอยู่ที่บ้านของ ฉ. ผู้ร้องจึงมิได้เป็นผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์ หรือผู้ซึ่งปกครองดูแล พ. อันจะทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ พ. เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งว่า นาง พ. เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ และให้อยู่ในความพิทักษ์ของผู้ร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมีว่า คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องโดยไม่ได้สอบสวนเสียก่อนเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 32 วรรคหนึ่ง กำหนดบุคคลที่มีสิทธิร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลใดเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องเป็นบุคคลที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ซึ่งได้แก่ คู่สมรส ผู้บุพการี คือ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย ทวด ผู้สืบสันดาน คือ ลูก หลาน เหลน ลื้อ รวมทั้งผู้ปกครองและผู้พิทักษ์ ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่ หรือพนักงานอัยการ แต่ผู้ร้องเป็นเพียงน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนาง พ. และข้อเท็จจริงตามคำร้องขอของผู้ร้องปรากฏว่านาง พ. อยู่ในความดูแลของนาง ฉ. บุตรบุญธรรมของนาย บ. สามีของนาง พ. แม้ผู้ร้องบรรยายคำร้องขอไว้ตอนหนึ่งว่า นาง พ. เคยไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านของผู้ร้องและผู้ร้องเคยพานาง พ. ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลชลธิศพยาบาล แต่พฤติการณ์ตามคำร้องขอของผู้ร้องดังกล่าวก็เป็นเพียงชั่วคราวชั่วคราว ปัจจุบันนาง พ. ยังคงพักอาศัยอยู่ที่บ้านของนาง ฉ. ผู้ร้องจึงมิได้เป็นผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์ หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลนาง พ. อันจะทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้นาง พ. เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถตามบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้นได้ กรณีจึงไม่จำเป็นต้องไต่สวนพยานผู้ร้อง ที่ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องขอของผู้ร้องแล้วมีคำสั่งว่า ตามคำร้องขอและใบรับรองแพทย์ไม่ปรากฏแน่ชัดว่านาง พ. เป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนดอันจะใช้สิทธิร้องขอให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ จึงงดการไต่สวน และยกคำร้องขอของผู้ร้องนั้น ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นพ้องด้วยในผล อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้องในชั้นตรวจคำร้องขอ ถือว่าได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีแล้ว แต่ศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่งเกี่ยวกับค่าฤชาธรรมเนียม จึงไม่ถูกต้อง ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ.

(ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา - อมรรัตน์ กริยาผล - พนารัตน์ คิตจิตต์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง นางรัตนา เวทวัฒนาพิบูล อนุฤกษ์กิจ

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.130/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 324/2560

จังหวัดยะลา

โจทก์

นาย อ.

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง

ป.อ. มาตรา 18 วรรคสอง วรรคสาม, 80, 288

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

ป.อ. มาตรา 18 วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็น ระวางโทษห้าสิบปี ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดตาม ป.อ. มาตรา 288 ประกอบ มาตรา 80 ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา 75 ประกอบมาตรา 52 (2) จำคุก 25 ปี ทางนำสืบ ของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษให้หนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา 78 คงจำคุก 16 ปี 8 เดือน จึงไม่ถูกต้อง เพราะจะทำให้จำเลยซึ่งมีอายุไม่เกิน 18 ปี ได้รับโทษเท่ากับผู้ใหญ่ จึงให้เปลี่ยนโทษประหารชีวิต เป็นจำคุกห้าสิบปีก่อนแล้วจึงนำ ป.อ. มาตรา 80 ให้ระวางโทษสองในสามของโทษจำคุกห้าสิบปีมาปรับ หลังจากนั้น เมื่อลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ป.อ. มาตรา 75 และลดโทษหนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา 78 แล้ว คงจำคุกเพียง 11 ปี 1 เดือน 10 วัน ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ มีอำนาจยกขึ้นและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและ วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 83, 91, 288, 289, 339, 340 ตริ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 4, 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ ให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาอาวุธปืน เป็นเงิน 30,000 บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 80, 339 วรรคสี่ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทวิ วรรคหนึ่ง, 72 วรรคสาม, 72 ทวิ วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ขณะกระทำความผิดจำเลยอายุ 17 ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นกับฐานร่วมกันชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่น รับอันตรายสาหัส เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่น ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ประกอบมาตรา 52 (2) จำคุก 25 ปี ฐานร่วมกันมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มียิงและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับ ใบอนุญาต จำคุก 6 เดือน ฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับ

ใบอนุญาต จำคุก 6 เดือน รวมจำคุก 25 ปี 12 เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่น จำคุก 16 ปี 8 เดือน ฐานร่วมกันมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก 4 เดือน ฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก 4 เดือน รวมจำคุก 16 ปี 16 เดือน พิจารณารายงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดยะลาแล้ว เห็นว่า แม้จำเลยกระทำความผิดขณะเป็นเยาวชนเป็นครั้งแรกก็ตาม แต่ตามความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์ของจำเลยกับพวกที่ร่วมกระทำความผิดมีลักษณะอุกอาจเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคม ประกอบกับปัจจุบันจำเลยมีอายุ 23 ปี 4 เดือน 2 วัน การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยจึงไม่เหมาะสมอีกต่อไป ให้จำเลยคืนอาวุธปืนสั้น 1 กระบอก หรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน 30,000 บาท แก่ผู้เสียหาย ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกัน ในชั้นอุทธรณ์ฟังได้ว่า นาย ป. หรือ ศ. ผู้เสียหาย ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ในเขตอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณที่ว่าการอำเภอเมืองยะลาหรือตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2554 ผู้เสียหายได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณถนนสายอำเภอเมืองยะลา – รามัน เวลาประมาณ 19 นาฬิกา ผู้เสียหายออกเวร แล้วขับรถจักรยานยนต์เพื่อไปซื้อบุหรี่ปั๊พร้านขายของชำ ตั้งอยู่ที่ถนนเมืองใหม่ 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา โดยผู้เสียหายสวมเครื่องแบบครึ่งท่อน สวมเสื้อยืด และกางเกงลายพราง สวมรองเท้าคอมแบท มีอาวุธปืนสั้นยี่ห้อโนริงโก ขนาด 9 มิลลิเมตร พร้อมเครื่องกระสุนปืน 7 นัด เหน็บไว้ที่เอวด้านขวา ผู้เสียหายจอดรถจักรยานยนต์บริเวณหน้าร้านขายของชำ เดินเข้าไปซื้อบุหรี่ปั๊พ แล้วเดินกลับออกมา ขณะขึ้นคร่อมรถจักรยานยนต์ มีคนร้าย 2 คน เดินเข้ามาแย่งอาวุธปืนจากเอวของผู้เสียหาย แล้วยิงผู้เสียหาย กระสุนปืนถูกบริเวณท้องของผู้เสียหาย ผู้เสียหายยังคงยึดอาวุธปืนกลับคืน ระหว่างนั้นคนร้ายยิงอีก 1 นัด กระสุนปืนถูกพวกคนร้าย จากนั้นคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากผู้เสียหายได้ แล้วยิงผู้เสียหายอีก 1 นัด กระสุนปืนถูกบริเวณท้องของผู้เสียหาย แล้วคนร้ายหลบหนีไป ผู้เสียหายมีบาดแผลถูกกระสุนปืนบริเวณใต้ชายโครงด้านซ้าย ไตด้านซ้ายบาดเจ็บ ลำไส้ใหญ่ทะลุ กระสุนปืนทะลุไปถึงกระดูกอุ้งเชิงกรานด้านหลัง ต้องทำการผ่าตัดเย็บซ่อมไตด้านซ้ายและนำลำไส้ใหญ่มาเปิดที่หน้าท้องตามผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลย ว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า จำเลยกับพวกร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหาย ระหว่างนั้นจำเลยแย่งอาวุธปืนจากผู้เสียหาย แล้วยิงผู้เสียหาย เมื่อมีการแย่งอาวุธปืนแล้วจำเลยถูกกระสุนปืนจนล้มลงนอนบนพื้น พวกของจำเลยก็เข้าแย่งอาวุธปืนจากผู้เสียหายแล้วยิงผู้เสียหายอีก จากนั้นจำเลยกับพวกพากันหลบหนีไป โดยไม่ปรากฏว่ามีการตรวจพบอาวุธปืนดังกล่าวในที่เกิดเหตุ ย่อมแสดงว่าจำเลยกับพวกเอาอาวุธปืนดังกล่าวไปด้วย ข้ออ้างในอุทธรณ์ของจำเลยไม่อาจหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ ข้อเท็จจริงรับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่า จำเลยร่วมกับพวกใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายแล้วลักอาวุธปืนของผู้เสียหายไปและใช้อาวุธปืนดังกล่าวซึ่งเป็นอาวุธร้ายแรงยิ่งที่ท้องของผู้เสียหายซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญในระยะใกล้ จำเลยย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าอาจทำให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตายได้ เมื่อผู้เสียหายไม่ถึงแก่ความตายเพราะแพทย์รักษาได้ทันทั่วทั้งที่ แต่เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บมีบาดแผลถูกกระสุนปืนบริเวณใต้ชายโครงด้านซ้าย ไตด้านซ้ายบาดเจ็บ ลำไส้ใหญ่ทะลุ กระสุนปืนทะลุไปถึงกระดูกอุ้งเชิงกรานด้านหลัง แพทย์ต้องผ่าตัดเย็บซ่อมไตด้านซ้ายและนำลำไส้ใหญ่มาเปิดที่หน้าท้องตามผลการ

ตรวจชั้นสูตรบาดแผลของแพทย์ ถือได้ว่าผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนา หรือจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวันแล้ว จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกัน ซึ่งทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส และร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นอันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 และการที่จำเลยกับพวกซึ่งทรัพย์เอาอาวุธปืนของผู้เสียหายไป จำเลยจึงต้องรับผิดคดีหรือใช้ราคาทรัพย์แก่ผู้เสียหาย และเมื่อไม่ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์ว่าอาวุธปืนของผู้เสียหายมีทะเบียนหรือไม่ จึงต้องฟังข้อเท็จจริงเป็นคุณแก่จำเลยว่าอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานร่วมกันมีและพาอาวุธปืนของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น การที่จำเลยกับพวกร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา แล้วแย่งอาวุธปืนของผู้เสียหาย และใช้อาวุธปืนดังกล่าวยิงผู้เสียหายทันที ย่อมเป็นการกระทำที่ออกอาจไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมส่วนรวม มิใช่เป็นเพียงการทะเลาะวิวาทชกต่อยตามประสาวัยรุ่นที่คึกคะนองดังอุทธรณ์ของจำเลย ประกอบกับปัจจุบันจำเลยอายุ 23 ปีเศษ ที่ศาลชั้นต้นไม่ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาแก่จำเลยเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว สำหรับอุทธรณ์ข้ออื่นของจำเลยไม่เป็นสาระแก่คดี ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้น ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยล้วนฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกห้าสิบปี ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 80 ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ประกอบมาตรา 52 (2) จำคุก 25 ปี ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 16 ปี 8 เดือน นั้น ไม่ถูกต้อง เพราะจะทำให้จำเลยซึ่งมีอายุไม่เกิน 18 ปี ได้รับโทษเท่ากับผู้ใหญ่ จึงให้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นจำคุกห้าสิบปีก่อน แล้วจึงนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 ให้ระวางโทษสองในสามของโทษจำคุกห้าสิบปีมาปรับ หลังจากนั้นเมื่อลดมาตราส่วนโทษกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 และลดโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุกเพียง 11 ปี 1 เดือน 10 วัน ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่น ลดมาตราส่วนโทษกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ประกอบมาตรา 18 วรรคสาม จำคุก 16 ปี 8 เดือน ลดโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 11 ปี 1 เดือน 10 วัน เมื่อรวมกับโทษฐานร่วมกันมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยกระหนาบ 4 เดือน แล้วรวมเป็นจำคุก 11 ปี 9 เดือน 10 วัน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

(ชนากานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เด่นนินนาท - อินทิรา ฉิวรัมย์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยะลา นางสาววรรณวิสาข์ ธนानันท์

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.144/2560

นางสาว ต.

โจทก์

หมายเลขคดีแดงที่ 407/2560

นาย ม.

จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา 271

ป.พ.พ. มาตรา 171, 368, 852

การตีความสัญญาประนีประนอมยอมความที่ศาลมีคำพิพากษาตามยอมแล้วนั้นมิใช่การตีความกฎหมายหรือคำพิพากษาของศาล แต่เป็นเรื่องตีความการแสดงเจตนาในการทำสัญญาของคู่ความตาม ป.พ.พ. มาตรา 171, 368

สัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 5 ระบุว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 77746 ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จำนองไว้แก่ธนาคาร ก. ให้โจทก์เป็นฝ่ายชำระหนี้จำนองเพียงฝ่ายเดียว จนกว่าจะชำระหนี้แล้วเสร็จ จากนั้นโจทก์จะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวแก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสอง และก่อนชำระหนี้แล้วเสร็จห้ามโจทก์จำหน่าย จ่าย โอน หรือก่อภาระผูกพันในบ้านและที่ดิน และห้ามโจทก์นำบุคคลซึ่งเป็นชายที่มีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับโจทก์และโจทก์ยังไม่แต่งงานด้วยเข้าพักในบ้านเลขที่ดังกล่าว โดยเด็ดขาด หากโจทก์ฝ่าฝืนยินยอมให้จำเลยร้องต่อศาลถอนอำนาจปกครองของโจทก์ได้ ข้อ 6 ระบุว่า ทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากที่ได้ตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความนี้ จำเลยยินยอมยกให้โจทก์แต่เพียงผู้เดียว นอกจากสิทธิเรียกร้องดังกล่าวโจทก์และจำเลยไม่ติดใจเรียกร้องสิทธิใด ๆ ต่อกันอีก และข้อ 7 ระบุว่า หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญาให้บังคับคดีได้ทันที จากข้อสัญญาดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ชัดเจนว่า หลังจากโจทก์ชำระหนี้ให้แก่ธนาคารที่จำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างครบถ้วนแล้ว โจทก์จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสอง อันเป็นเจตนาสำคัญของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายขณะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน ฉะนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้องของจำเลยว่า โจทก์ชำระหนี้จำนองให้แก่ธนาคารผู้รับจำนองครบถ้วนแล้ว แต่กลับไม่ยินยอมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสองอันเป็นการประพฤติดัดสัญญา จำเลยย่อมอาศัยสัญญาประนีประนอมยอมความข้อ 7 บังคับคดีเอาแก่โจทก์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องร้องต่อศาลขอถอนอำนาจปกครองของโจทก์ตามสัญญา ข้อ 5 ก่อน เพราะสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามายอมมิได้ระบุลำดับของการปฏิบัติตามคำพิพากษามายอมไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษามายอม จำเลยย่อมบังคับคดีได้ทันที และศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ถือเอาคำพิพากษามายอมแทนการแสดงเจตนาของโจทก์ได้เพราะเป็นคำสั่งเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษามายอมของศาลชั้นต้น

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาให้จำเลยหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากับโจทก์ ให้จำเลยจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรและค่าเลี้ยงชีพโจทก์ และสั่งให้บุตรผู้เยาว์ทั้งสองคนอยู่ในอำนาจปกครองของโจทก์ ระหว่างพิจารณา เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2549 โจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามายอม

จำเลยยื่นคำร้องขอให้ตีความคำพิพากษาข้อ 5 แห่งสัญญาประนีประนอมยอมที่ว่า ไม่มีข้อความระบุว่า หากโจทก์ไม่ดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของโจทก์ ซึ่งล้าหลังข้อความเท่าที่ปรากฏในข้อ 5 ดังกล่าว จำเลยยังมีสิทธิดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสองได้

โจทก์ไม่ยื่นคำคัดค้าน

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งยกคำร้อง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า จำเลยขอให้บังคับโจทก์โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 77746 ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสอง ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 5 ได้หรือไม่ เห็นว่า การตีความสัญญาประนีประนอมยอมความที่ศาลมีคำพิพากษามาโดยแล้วนั้นมิใช่การตีความกฎหมายหรือคำพิพากษาของศาล แต่เป็นเรื่องตีความการแสดงเจตนาในการทำสัญญาของคู่ความ ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 171 บัญญัติว่า “ในการตีความการแสดงเจตนาอันให้เพ่งเล็งถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนหรือตัวอักษร” และมาตรา 368 บัญญัติว่า “สัญญานั้นท่านให้ตีความไปตามความประสงค์ในทางสุจริตโดยพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีด้วย” สำหรับสัญญาประนีประนอมยอมความ ฉบับลงวันที่ 5 มิถุนายน 2549 ข้อ 5 ระบุว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 77746 ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จำนองไว้ แก่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาโพธิ์ศรี ให้โจทก์เป็นฝ่ายชำระหนี้จำนองเพียงฝ่ายเดียวจนกว่าจะชำระหนี้แล้วเสร็จ จากนั้นโจทก์จะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวแก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสอง และก่อนชำระหนี้แล้วเสร็จห้ามโจทก์จำหน่าย จ่าย โอน หรือก่อภาระผูกพันในบ้านและที่ดิน และห้ามโจทก์นำบุคคลซึ่งเป็นชายที่มีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับโจทก์และโจทก์ยังไม่แต่งงานด้วยเข้าพักในบ้านเลขที่ดังกล่าวโดยเด็ดขาด หากโจทก์ฝ่าฝืนยินยอมให้จำเลยร้องต่อศาลถอนอำนาจปกครองของโจทก์ได้ ข้อ 6 ระบุว่า ทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากที่ได้ตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความนี้ จำเลยยินยอมยกให้โจทก์แต่เพียงผู้เดียว นอกจากสิทธิเรียกร้องดังกล่าว โจทก์และจำเลยไม่ติดใจเรียกร้องสิทธิใด ๆ ต่อกันอีก และข้อ 7 ระบุว่า หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญาให้บังคับคดีได้ทันที จากข้อสัญญาดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ชัดเจนว่า หลังจากโจทก์ชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 77746 พร้อมสิ่งปลูกสร้างครบถ้วนแล้ว โจทก์จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสองอันเป็นเจตนาสำคัญของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายขณะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน ฉะนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้องของจำเลยว่า โจทก์ชำระหนี้จำนองให้แก่ธนาคารผู้รับจำนองครบถ้วนแล้ว แต่กลับไม่ยินยอมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่บุตรผู้เยาว์ทั้งสองอันเป็นการประทุษร้ายผิดสัญญา จำเลยย่อมอาศัยสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 7 บังคับคดีเอาแก่โจทก์ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องร้องต่อศาลถอนอำนาจปกครองของโจทก์ตามสัญญา ข้อ 5 ก่อน เพราะสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามาโดยแล้วมิได้ระบุลำดับของการปฏิบัติตามคำพิพากษามาโดยแล้วมิใช่เป็นการเฉพาะ เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษามาโดยแล้ว จำเลยย่อมบังคับคดีได้ทันที และศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ถือเอาคำพิพากษามาโดยแทนการแสดงเจตนาของโจทก์ได้เพราะเป็นคำสั่งเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษามาโดยของ ศาลชั้นต้น ที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของจำเลยนั้น ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น

พิพากษากลับว่า โจทก์ต้องปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 5 และคำพิพากษามาโดย โดยเมื่อโจทก์ชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 77746 ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี พร้อมสิ่งปลูกสร้าง แล้วเสร็จ ให้โจทก์โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมสิ่งปลูกสร้าง
ให้แก่นางสาว ม. และนางสาว จ. บุตรทั้งสองของโจทก์กับจำเลย หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษา
ตามยอมของศาลชั้นต้นแทนการแสดงเจตนาของโจทก์ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ.

(ชนากานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เต๋นนินนาท - อินทิรา ฉิวรัมย์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี นางสาวนัทธี จันทระประภา

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.145/2560

นาง อ.

ผู้ร้อง

หมายเลขคดีแดงที่ 545/2560

บริษัท ส.

ผู้คัดค้าน

ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5)

ป.พ.พ. มาตรา 28

คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ ก. เป็นคนไร้ความสามารถและแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล เมื่อผู้คัดค้านไม่ได้เป็นคู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์ หรือพนักงานอัยการซึ่งเป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอตาม ป.พ.พ. มาตรา 28 ผู้คัดค้านย่อมไม่มีส่วนได้เสียในมูลความแห่งคดีตามกฎหมาย จึงไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีนี้ได้

ปัญหาว่า ก. เป็นหนี้หรือต้องรับผิดชอบผู้คัดค้านหรือไม่ เป็นเรื่องที่จะต้องว่ากล่าวเป็นอีกเรื่องต่างหาก ที่ศาลชั้นต้นรับคำคัดค้านของผู้คัดค้านจึงไม่ชอบ ปัญหาแม้คู่ความไม่อุทธรณ์ แต่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 เมื่อผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีนี้ได้ ผู้คัดค้านย่อมไม่อยู่ในฐานะคู่ความที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษจึงไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้สั่งให้นาย ก. เป็นคนไร้ความสามารถและอยู่ในความอนุบาลของผู้ร้อง

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่าขอให้ยกคำร้องขอของผู้ร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า นาย ก. เป็นคนไร้ความสามารถ และให้อยู่ในความอนุบาลของนาง อ. ผู้ร้อง

ผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า คดีนี้เป็นเรื่องผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้นาย ก. เป็นคนไร้ความสามารถและแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล เมื่อผู้คัดค้านไม่ได้เป็นคู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์หรือพนักงานอัยการซึ่งเป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 28 ทำให้ผู้คัดค้านไม่มีส่วนได้เสียในมูลความแห่งคดีตามกฎหมาย ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีนี้ได้

ส่วนปัญหาที่ว่านาย ก. เป็นหนี้หรือต้องรับผิดชอบผู้คัดค้านหรือไม่ เป็นเรื่องที่จะต้องว่ากล่าวเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก ที่ศาลชั้นต้นรับคำคัดค้านของผู้คัดค้านจึงไม่ชอบ ปัญหาแม้คู่ความไม่อุทธรณ์ แต่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 เมื่อผู้คัดค้านไม่มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีนี้ได้ ผู้คัดค้านย่อมไม่อยู่ในฐานะคู่ความที่จะใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษจึงไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน

พิพากษาให้ยกอุทธรณ์ของผู้คัดค้าน ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่รับคำคัดค้านของผู้คัดค้าน และเพิกถอนกระบวนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำคัดค้านทั้งหมด คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์แก่ผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมนอกจากที่สั่งคืนและค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ.

(ปริญญา อิทธิวิกุล - รัตนา กิตติพิบูลย์ - รัชดาพร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี นายภิญโญ โมกขมรรคกุล

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.207/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 592/2560

จังหวัดชลบุรี

โจทก์

นาย ก.

จำเลย

ป.อ. มาตรา 57, 58

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1)

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ถือว่ามีใช้การลงโทษตาม ป.อ. มาตรา 18 จึงไม่อาจกำหนดโทษจำคุกในคดีก่อนแล้วนำมาบวกเข้ากับระยะเวลาฝึกอบรมในคดีนี้ตาม ป.อ. มาตรา 58 ได้ ส่วนที่โจทก์ขอให้ปรับระยะเวลาฝึกอบรมที่รอกการกำหนดโทษไว้ในคดีก่อนต่อกับระยะเวลาฝึกอบรมในคดีนี้นั้น แม้การที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนดในคดีก่อนอาจเป็นเหตุให้ศาลในคดีก่อนเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเป็นกำหนดโทษจำคุกและเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมได้ก็ตาม แต่การจะปรับระยะเวลาฝึกอบรมต่อหรือไม่เป็นดุลพินิจของศาล

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 100/1, 102 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 7 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 58, 83 ระเบียบแอมเฟตามีนและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลางบวกโทษจำคุกหรือปรับระยะเวลาฝึกอบรมที่รอกการกำหนดโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 565/2558 และ 123/2559 ของศาลชั้นต้น เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 83 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 7 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท แต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน ลงโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายเพียงกระทงเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ขณะกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 16 ปี เศษ (ที่ถูก 17 ปี เศษ) ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 2 ปี และปรับ 200,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 จำคุก 1 ปี และปรับ 100,000 บาท อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันพิพากษา โดยให้หักวันควบคุม หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรม

ที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง มีกำหนด 90 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 145 ธิบของกลาง คำขออื่นให้ยก

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำขอของโจทก์ที่ขอให้บอกโทษจำคุกหรือนับระยะเวลาฝึกอบรมที่รอการกำหนดโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 565/2558 และ 123/2559 ต่อกับระยะเวลาฝึกอบรมในคดีนี้ชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ถือว่ามีใช้การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 จึงไม่อาจกำหนดโทษจำคุกในคดีก่อนแล้วนำมาบวกเข้ากับระยะเวลาฝึกอบรมในคดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 ได้ ส่วนที่โจทก์ขอให้ระยะเวลาฝึกอบรมที่รอการกำหนดโทษไว้ในคดีก่อนต่อกับระยะเวลาฝึกอบรมในคดีนี้นั้น แม้การที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนดในคดีก่อนอาจเป็นเหตุให้ศาลในคดีก่อนเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาเป็นกำหนดโทษจำคุกและเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเช่นคดีนี้ได้ก็ตาม แต่เมื่อคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของจำเลยประกอบกับพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่า การจะนับกำหนดระยะเวลาฝึกอบรมต่อหรือไม่ เป็นดุลพินิจของศาล ทั้งการที่คดีนี้ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง มีกำหนด 2 ปี นับว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมเพียงพอต่อการบ่มนิสัยเพื่อให้จำเลยกลับตนเป็นคนดีได้ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำขอของโจทก์ในส่วนนี้ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

(เกรียงชัย จิงจตุรพิธ - ชนาภานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เต้นนินนาท)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี

นายเจนณรงค์ อุปเถย์

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.132/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 604/2560

จังหวัดสิงห์บุรี

โจทก์

นาย น.

จำเลย

พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19, 25, 29, 30, 31, 32, 33

พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19 เป็นมาตรการของรัฐที่ต้องการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดไม่ว่าผู้นั้นจะยินยอมเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต้องถูกบังคับให้อยู่รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน ซึ่งอาจขยายหรือลดระยะเวลาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามความเหมาะสมตามมาตรา 25 หากผู้ใดหลบหนีจากการตรวจพิสูจน์หรือหลบหนีออกนอกศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้ถือว่าผู้นั้นหนีการคุมขังตามมาตรา 190 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นได้ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง และมีอำนาจลงโทษตามมาตรา 32 ได้อีกด้วย การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 จึงมีวัตถุประสงค์แก้ไขฟื้นฟูผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดทุกคนเพื่อประโยชน์ของสังคมเป็นส่วนรวมพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้จึงต้องดำเนินการตามมาตราดังกล่าวก่อนแล้วคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงจะมีสิทธิพิจารณาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดการที่จำเลยไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติตามกำหนดนัดกรณีจึงถือว่าจำเลยยังไม่ได้เข้าสู่โปรแกรมการปรับตัวเข้าสู่สังคมให้ครบถ้วนตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอันเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนดตาม พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 30 และ 31 พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจและหน้าที่จับจำเลยเข้าไว้ในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อบำบัดฟื้นฟูตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือควบคุมตัวและมีอำนาจลงโทษตามมาตรา 32 แต่ไม่ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีได้ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้การที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินคดีต่อไป จึงเป็นการไม่ชอบเนื่องจากตาม พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 33 วรรคสอง บัญญัติให้คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดรายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเพื่อประกอบการดำเนินคดีแก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในกรณีที่ผู้นั้นเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 25 แล้ว แต่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ ดังนั้นเมื่อได้ตัวจำเลยมาพนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหน้าที่นำจำเลยกลับไปบำบัดแก้ไขตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ครบถ้วนตามมาตรา 25 ก่อน

ตาม พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 25 วรรคสี่ บัญญัติว่าการขยายและการลดระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจะกระทำกี่ครั้งก็ได้ แต่การขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดครั้งหนึ่งต้องไม่เกินหกเดือน และรวมกันทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันถูกส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งตามมาตรา 25 วรรคสอง ให้คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดพิจารณาขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดออกไปอีกได้ ในกรณีที่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ยังไม่เป็นที่พอใจ แต่ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาเกินสามปีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 25 วรรคสี่ กรณีดังกล่าว จึงเป็นเรื่องการขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังไม่เป็นที่พอใจ สำหรับคดีนี้จำเลยยังเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่ครบถ้วนเนื่องจากจำเลย ไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมตามกำหนดนัดและคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังมิได้ขยาย ระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของจำเลย จึงไม่อาจนำมาตรา 25 วรรคสี่ มาปรับใช้แก่คดีนี้

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 57, 67, 91 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 91 ระเบียบแอมเฟตามีนของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ระเบียบแอมเฟตามีนของกลาง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2554 พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นให้ส่งจำเลยไปควบคุมเพื่อตรวจพิสูจน์ การเสพยาหรือติดยาเสพติด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จังหวัดสิงห์บุรี มีคำวินิจฉัยที่ 418/2554 ลงวันที่ 14 กันยายน 2554 ให้จำเลยเข้ารับการฟื้นฟูแบบไม่ควบคุมตัว โดยเข้ารับการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลของรัฐตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร เป็นเวลา 4 เดือน จากนั้นให้เข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติเป็นเวลา 2 เดือน ต่อมาคณะอนุกรรมการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีมีคำสั่งที่ 618/2556 ลงวันที่ 17 กันยายน 2556 ว่า ในระหว่างการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำเลยเข้ารับการฟื้นฟูในโปรแกรมของโรงพยาบาลพรหมบุรีจนครบถ้วน แต่จำเลย ไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติตามกำหนดนัด จากผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ดังกล่าว ประกอบกับล่วงเลยระยะเวลา 6 เดือน ตามแผนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่คณะอนุกรรมการ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนดแล้ว การใช้วิธีการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงไม่น่าจะเหมาะสม และใช้ไม่ได้ผล ทำให้ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่น่าพอใจ เห็นควรส่งตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินคดีต่อไป เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2556 พนักงานสอบสวนแจ้งการดำเนินคดีไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสิงห์บุรี ต่อมาเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 พนักงานสอบสวนส่งตัวจำเลยมาดำเนินคดี โดยไม่มีการควบคุมตัว และ โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2559 โดยได้รับอนุญาตให้ฟ้องคดีจากอธิบดีอัยการภาค 1 ซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19 เป็นมาตรการของรัฐ ที่ต้องการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดไม่ว่าผู้นั้นจะยินยอมเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ก็ตาม โดยศาลจะมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปตรวจพิสูจน์การเสพยาหรือการติดยาเสพติดก่อน และคณะอนุกรรมการ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีอำนาจวินิจฉัยว่าผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ผู้ใดเป็นผู้เสพยาหรือติดยาเสพติด จากนั้นต้องจัดให้มีแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา 22 โดยคำนึงถึงความหนักเบาของการเสพยา หรือติดยาเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา 23 ซึ่งผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดต้องถูกบังคับให้อยู่รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

เป็นเวลาไม่เกินหกเดือน ซึ่งอาจขยายหรือลดระยะเวลาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามความเหมาะสมตามมาตรา 25 หากผู้ใดหลบหนีจากการตรวจพิสูจน์หรือหลบหนีออกนอกศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้ถือว่าผู้นั้นหนีการคุมขังตามมาตรา 190 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นได้ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง และมีอำนาจลงโทษตามมาตรา 32 ได้อีกด้วย การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 จึงมีวัตถุประสงค์แก้ไขฟื้นฟูผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดทุกคนเพื่อประโยชน์ของสังคมเป็นส่วนรวม พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงต้องดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวก่อนแล้วคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงจะมีสิทธิพิจารณาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ข้อเท็จจริงได้ความตามคำวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรี ที่ 418/2554 ลงวันที่ 14 กันยายน 2554 ว่า คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนดแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้จำเลยเข้ารับการฟื้นฟูแบบไม่ควบคุมตัวโดยเข้ารับการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลของรัฐตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรเป็นเวลา 4 เดือน จากนั้นให้เข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติเป็นเวลา 2 เดือน ต่อมาคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีมีคำสั่งที่ 618/2556 ลงวันที่ 17 กันยายน 2556 ระบุว่า ในระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำเลยเข้ารับการฟื้นฟูในโปรแกรมของโรงพยาบาลพรหมบุรีจนครบถ้วน แต่จำเลยไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติตามกำหนดนัด กรณีจึงถือว่าจำเลยยังไม่ได้เข้าสู่โปรแกรมการปรับตัวเข้าสู่สังคมให้ครบถ้วนตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอันเป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 30 และ 31 พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจและหน้าที่จับจำเลยเข้าไว้ในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อบำบัดฟื้นฟูตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือควบคุมตัวและมีอำนาจลงโทษตามมาตรา 32 แต่ไม่ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีได้ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ การที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีมีคำสั่งที่ 618/2556 ลงวันที่ 17 กันยายน 2556 ว่า ในระหว่างการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจำเลยเข้ารับการฟื้นฟูในโปรแกรมของโรงพยาบาลพรหมบุรีจนครบถ้วน แต่จำเลยไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมของสำนักงานคุมประพฤติตามกำหนดนัดจากผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดดังกล่าว ประกอบกับล่วงเลยระยะเวลา 6 เดือน ตามแผนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนดแล้ว การใช้วิธีการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงไม่น่าจะเหมาะสมและใช้ไม่ได้ผล ทำให้ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่น่าพอใจ เห็นควรส่งตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินคดีต่อไป จึงเป็นการไม่ชอบ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 33 วรรคสอง บัญญัติให้คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดรายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเพื่อประกอบการดำเนินคดีแก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในกรณีที่ผู้นั้นเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 25 แล้ว แต่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ ดังนั้น เมื่อได้ตัวจำเลยมา พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหน้าที่นำจำเลยกลับไปบำบัดแก้ไขตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ครบถ้วนตามมาตรา 25 ก่อน ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า ระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของจำเลยล่วงพ้นระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันถูกส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 25 วรรคสาม อันเป็นการล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้ว คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือตามระเบียบ

ที่จะดำเนินการให้จำเลยเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 25 วรรคสี่ บัญญัติว่า การขยายและการลดระยะเวลาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจะกระทำกี่ครั้งก็ได้ แต่การขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินหกเดือน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันถูกส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งตามมาตรา 25 วรรคสอง ให้คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พิจารณาขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ออกไปอีกได้ในกรณีที่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ แต่ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาเกินสามปีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 25 วรรคสี่ กรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องการขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ สำหรับคดีนี้จำเลยยังเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่ครบถ้วนเนื่องจากจำเลยไม่มาเข้าโปรแกรมกลับสู่สังคมตามกำหนดนัด และคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังมิได้ขยายระยะเวลาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของจำเลย จึงไม่อาจนำมาตรา 25 วรรคสี่ มาปรับใช้แก่คดีนี้ เมื่อคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดสิงห์บุรีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว จึงถือไม่ได้ว่าล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อันจะทำให้โจทก์มีอำนาจฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(ชนากานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เด่นนินนาท - อินทิรา ฉิวรัมย์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสิงห์บุรี

นางเงินทิพย์ พัชรเรืองพัฒน์

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.238/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 673/2560

จังหวัดเชียงราย

นาย ร. กับพวก

โจทก์

จำเลย

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 69 วรรคสี่

จำเลยที่ 2 ให้การรับสารภาพในชั้นจับกุม แต่ตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 69 วรรคสี่ บัญญัติว่า ...ถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุมมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชน... ดังนั้น ถ้อยคำใด ๆ ของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุมย่อมต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชนด้วย มิใช่ต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังแต่เฉพาะถ้อยคำซึ่งเป็นคำรับสารภาพเท่านั้น ถ้อยคำอื่นของจำเลยที่ 2 ในชั้นจับกุมจึงต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยที่ 2 เช่นกัน

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 100/1, 102 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 3, 4, 8, 14 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83 วรรคกลาง

จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ส่วนจำเลยที่ 2 ให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ประกอบพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาตรา 8 วรรคสอง ลงโทษฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ขณะกระทำความผิด จำเลยที่ 1 อายุ 17 ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ประกอบมาตรา 18 วรรคสาม และเมื่อคำนึงถึงฐานะของจำเลยที่ 1 และพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุอันสมควรเป็นการเฉพาะราย ให้ลงโทษปรับน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/1 วรรคสอง จำคุก 25 ปี และปรับ 100,000 บาท จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 12 ปี 6 เดือน และปรับ 50,000 บาท อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยที่ 1 ไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ มีกำหนด 6 ปี 3 เดือน นับแต่วันมีคำพิพากษา โดยหักวันที่ถูกควบคุมก่อนศาลพิพากษาออกจากระยะเวลาควบคุมเพื่อฝึกอบรมให้แก่จำเลยที่ 1 ถ้าขณะคดีถึงที่สุด จำเลยที่ 1 อายุครบ 24 ปีบริบูรณ์แล้ว แต่ยังไม่ได้ถูกควบคุมเพื่อฝึกอบรมให้ส่งตัวจำเลยที่ 1 ไปจำคุกไว้ในเรือนจำ 4 ปี หรือถ้าจำเลยที่ 1 ถูกควบคุมเพื่อฝึกอบรมแล้ว แต่ยังไม่ครบกำหนด ให้ส่งตัวจำเลยที่ 1 ไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่เหลืออยู่แต่ไม่เกิน 4 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยที่ 1 ไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ มีกำหนด

100 วัน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ริมเมทแอมเฟตามีน กระเป๋าเดินทาง วัตถุเม็ดกลมแบนสีเขียว และโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายเลข 09 3143 9828 และหมายเลข 09 4081 0815 ของกลาง ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่น ให้ยก ให้คืนรถจักรยานยนต์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายเลข 08 2896 5347 และหมายเลข (ซิมการ์ด 1) 09 6031 4168 (ซิมการ์ด 2) 09 5603 0324 ของกลางแก่เจ้าของ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมนาย ช. ขณะขับรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน คบค เชียงราย 589 ผ่านจุดตรวจบนถนนสายปางคำ – ท่าเจริญ พร้อมยึดของกลาง เป็นเมทแอมเฟตามีน 116,820 เม็ด น้ำหนักสุทธิ 12,305.7 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 3,065.024 กรัม กับวัตถุเม็ดกลมแบนสีเขียวซึ่งตรวจไม่พบสารเสพติด 1,180 เม็ด บรรจุในกระเป๋าเดินทาง 1 ใบ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง จากนั้นตามไปจับจำเลยทั้งสองได้ที่สามแยกท่าเจริญ พร้อมยึดรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน 1 กฉ เชียงราย 2687 ที่จำเลยทั้งสองใช้เป็นยานพาหนะและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยทั้งสองเป็นของกลาง

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 และพวก ด้วยหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ 2 จะให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมแต่ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 69 วรรคสี่ บัญญัติว่า ถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุมมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชน ดังนั้น โจทก์อุทธรณ์ว่า ในบันทึกจับกุมยังมีถ้อยคำอื่นที่มีใช้คำรับสารภาพอีกหลายประการ เช่น พฤติการณ์ รถ โทรศัพท์ จึงรับฟังได้นั้น นอกจากโจทก์จะมีได้กล่าวไว้โดยชัดแจ้งในอุทธรณ์ให้เห็นว่าถ้อยคำอื่นที่มีใช้คำรับสารภาพมีว่าอย่างไรแล้ว ตามบทบัญญัติดังกล่าวยังหมายความว่าถ้อยคำใด ๆ ของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุม ย่อมต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชนด้วย มิใช่ต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังแต่เฉพาะถ้อยคำซึ่งเป็นคำรับสารภาพเท่านั้น นอกจากนี้จากการตรวจสอบโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลางตามบันทึกข้อความและผังความสัมพันธ์ทางโทรศัพท์ คงพบการโทรศัพท์ติดต่อกันระหว่างนาย ช. กับจำเลยที่ 1 และระหว่างนาย ช. กับบุคคลที่เป็นผู้ว่าจ้างให้นาย ช. ไปส่งเมทแอมเฟตามีน โดยไม่พบการติดต่อกันทางโทรศัพท์ ระหว่างนาย ช. กับจำเลยที่ 2 แต่อย่างใด อีกประการหนึ่งคำให้การของนาย ช. และจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา ก็ไม่ปรากฏว่าบุคคลทั้งสองขัดทอดจำเลยที่ 2 ว่า ร่วมรู้เห็นหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดด้วย ทั้งจำเลยที่ 1 ยังให้การยืนยันว่า จำเลยที่ 2 ไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด จำเลยที่ 1 ขวนจำเลยที่ 2 มาขับรถนาย ช. กลับเท่านั้น ข้อเท็จจริงอาจเป็นได้ว่าจำเลยที่ 2 ไปกับจำเลยที่ 1 เพียงเพื่อไปขับรถจักรยานยนต์ของนาย ช. กลับตามที่จำเลยที่ 2 นำสืบต่อผู้ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังไม่เพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 และพวก ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 2 มานั้น ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์โจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

(เกรียงชัย จิงจตุรพิธ - ชนาภานต์ อีระเวชพลกุล - ชาริยา เคนนินนาท)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงราย

นายบรรดาล ดั่งขุนทด

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.249/2560

นาย ส.

โจทก์

หมายเลขคดีแดงที่ 719/2560

นาง ม.

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 1514 วรรคสอง, 1515, 1516

ป.พ.พ. บรรพ 5 บัญญัติเรื่องการหย่าโดยความยินยอมไว้เป็นการเฉพาะในมาตรา 1514 วรรคสอง ว่า การหย่าโดยความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคน และมาตรา 1515 บัญญัติว่า การหย่าโดยความยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อสามีและภริยาได้จดทะเบียนการหย่ากันแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่คู่สมรสได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายประสงค์จะยุติการสมรสระหว่างกันโดยความยินยอม คู่สมรสทั้งสองฝ่ายต้องแสดงความยินยอมหย่าขาดจากกันโดยทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคน จึงสามารถนำความยินยอมที่ได้แสดงไว้ไปฟ้องขอให้บังคับคู่สมรสอีกฝ่ายไปจดทะเบียนหย่าตามความยินยอมนั้นได้ กรณีจึงไม่อาจนำคำมั่นซึ่งไม่มีบัญญัติไว้ในบรรพ 5 มาใช้ฟ้องบังคับให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปจดทะเบียนหย่าได้

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนหย่ากับโจทก์หากไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวตรวจวินิจฉัยว่ามีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์อาศัยคำมั่นว่าจะจดทะเบียนหย่าเป็นหลักฐานฟ้องขอให้บังคับจำเลยไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ได้หรือไม่ โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยปฏิบัติตามคำมั่นที่จำเลยให้ไว้แก่โจทก์ว่าจะไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ ยังไม่ถึงขั้นตอนการหย่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1514 วรรคสอง ที่ต้องทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคนตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยเห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยให้คำมั่นว่าจะไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ เท่ากับเป็นการแสดงให้เห็นว่า โจทก์อ้างว่าการตกลงหย่ากันของโจทก์กับจำเลยเป็นการตกลงหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ซึ่งการหย่าโดยความยินยอมนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในมาตรา 1514 วรรคสอง ว่า การหย่าโดยความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคน และมาตรา 1515 บัญญัติว่า ...การหย่าโดยความยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อสามีภริยาได้จดทะเบียนการหย่ากันแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่คู่สมรสที่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายประสงค์จะยุติการสมรสระหว่างกันโดยความยินยอม คู่สมรสทั้งสองฝ่ายต้องแสดงความยินยอมหย่าขาดจากกันโดยทำเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคนตามบทบัญญัติดังกล่าวไว้ จึงจะนำความยินยอมที่ได้แสดงเจตนาไว้ไปฟ้องขอให้บังคับคู่สมรสอีกฝ่ายไปจดทะเบียนหย่าตามความยินยอมนั้นได้ เมื่อบทบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้เฉพาะในเรื่องการหย่าโดยความยินยอมของคู่สมรสที่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายแล้ว กรณีจึงไม่อาจนำคำมั่นซึ่งไม่มีบทบัญญัติใดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ให้นำมาใช้บังคับแก่เรื่องนี้มาฟ้องเพื่อบังคับให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปจดทะเบียนหย่าได้ ดังนั้น เมื่อคำฟ้องของโจทก์บรรยายชัดแจ้งว่าจำเลยเพียงแต่

ให้คำมั่นไว้กับโจทก์โดยปราศจากหลักฐานเป็นหนังสือและมีพยานลงลายมือชื่อดังที่กฎหมายบัญญัติไว้
จึงเป็นที่เห็นได้ชัดแจ้งว่ากรณีดังกล่าวไม่อาจฟ้องบังคับให้จำเลยไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ได้ดังที่ได้วินิจฉัย
ข้างต้น ที่ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น
พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ.

(รัชดาพร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา - ปริญญา อธิวิกุล - รัตนา กิตติพิบูลย์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุพรรณบุรี

นายทรงชัย ทิพย์ผลาผลกุล

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.266/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 761/2560

จังหวัดชลบุรี

โจทก์

นาย อ. กัปพวก

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 192 วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6, 119

คดีนี้ศาลเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมซึ่งไม่นับว่าเป็นโทษเพราะเป็นวิธีการเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน กรณีจึงไม่มีโทษที่จะให้นับต่อตามคำขอของโจทก์ได้ ทั้งไม่อาจแปลงขยายความไปได้ว่าการขอนับโทษต่อของโจทก์เป็นการขอให้นับระยะเวลาฝึกอบรมต่อด้วย ศาลย่อมไม่อาจก้าวล่วงไปใช้ดุลพินิจในเรื่องที่โจทก์มิได้ร้องขอได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 192 วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ทั้งโจทก์ไม่อาจปฏิเสธว่าโจทก์ไม่อาจทราบล่วงหน้าว่าศาลจะเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเพราะการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเป็นวิธีการที่มีบัญญัติไว้ให้ใช้ในศาลเยาวชนและครอบครัวเพื่อสงเคราะห์ให้เด็กหรือเยาวชนกลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 119 อันเป็นเจตนารมณ์สำคัญของการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83, 340, 340 ตรี ธิปไตยสบอลและเหล็กท่อสแตนเลสของกลาง ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืบหรือใช้ราคาทรัพย์สินที่ยังไม่ได้คืบเป็นเงิน 220 บาท แก่ผู้เสียหาย นับโทษจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 3 นับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 1 และนับโทษจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 2 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ 311/2559 และ 312/2559 ของศาลชั้นต้น

จำเลยทั้งสามให้การรับสารภาพ และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรคสาม ประกอบมาตรา 340 ตรี, 83 ขณะกระทำความผิดจำเลยทั้งสามมีอายุ 17 ปีเศษลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุกคนละ 12 ปี จำเลยทั้งสามให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ภายหลังเกิดเหตุได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจนพอใจและไม่ติดใจดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสามอีก มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 จำคุกคนละ 6 ปี อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยทั้งสามไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง มีกำหนดคนละ 1 ปี ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืบหรือใช้ราคาทรัพย์สินที่ยังไม่ได้คืบเป็นเงิน 220 บาท แก่ผู้เสียหาย และริบไม้เบสบอลและเหล็กท่อสแตนเลสของกลาง ยกคำขอให้ลงโทษต่อเนื่องจากศาลมิได้พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยทั้งสาม จึงไม่อาจนับโทษต่อได้

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า การที่ศาลชั้นต้นยกคำขอให้รับโทษต่อชอบหรือไม่ โจทก์อ้างในอุทธรณ์สรุปความว่า โจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้พร้อมกับคดีอื่นอีก 2 คดี โดยมีคำขอให้รับโทษจำคุกของจำเลยทั้งสามทุกคดีเรียงติดต่อกันเพราะไม่มีกฎหมายกำหนดให้โจทก์ต้องขอขึ้นระยะเวลาฝึกอบรมต่อจึงเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องขึ้นระยะเวลาฝึกอบรมต่อกันได้เอง ทั้งโจทก์ไม่อาจทราบล่วงหน้าว่าศาลจะเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยทั้งสามไปฝึกอบรมแทน เห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 บัญญัติว่า ให้นำบทบัญญัติหลายฉบับรวมทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้พิพากษา หรือสั่งเกินคำขอ หรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง” แล้วแม้โจทก์จะมีคำขอให้รับโทษต่อ แต่เมื่อคดีนี้ศาลได้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมซึ่งไม่ใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 เพราะเป็นวิธีการเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน กรณีจึงไม่มีโทษที่จะนับต่อให้ได้ทั้งศาลย่อมไม่อาจแปลขยายความไปได้ว่าการขอให้รับโทษต่อถือเป็นการขอให้รับระยะเวลาฝึกอบรมต่อด้วย และศาลย่อมไม่อาจก้าวล่วงไปใช้ดุลพินิจในเรื่องที่โจทก์มิได้ร้องขอได้เพราะหากโจทก์ประสงค์ที่จะขอให้รับระยะเวลาฝึกอบรมต่อกัน โจทก์ก็ชอบที่จะขอได้ โจทก์ไม่อาจปฏิเสธว่าโจทก์ไม่อาจทราบล่วงหน้าว่าศาลจะเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมตัวเพื่อฝึกอบรมเพราะการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมเป็นวิธีการที่มีบัญญัติให้ใช้ในศาลเยาวชนและครอบครัวเพื่อสงเคราะห์ให้เด็กหรือเยาวชนกลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 119 อันเป็นเจตนารมณ์สำคัญของกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้นชอบแล้วอุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

(เกรียงชัย จิงจตุรพิธ - ชนกานต์ อีรเวชพลกุล - ชาริยา เด่นนินนาท)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี นายปริญญา อุไรวิลาส

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.272/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 814/2560

จังหวัดนครศรีธรรมราช

โจทก์

นาย ภ. โดยนาง ร. ผู้แทนโดยชอบธรรม

โจทก์ร่วม

นาย ธ.

จำเลย

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 119, 142

คดีนี้ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมมีกำหนดขั้นต่ำ 3 ปี ขึ้นสูง 5 ปี เมื่อวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้ใช้บังคับแก่จำเลยยังไม่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาในการกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งศาลต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สภาพร่างกายและสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไป และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมแก่ตัวเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์เฉพาะเรื่องตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 119 ประกอบมาตรา 142 แม้จำเลยมิได้อุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าว ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ก็มีอำนาจเปลี่ยนแปลงวิธีการให้เหมาะสมโดยลดระยะเวลาการควบคุมตัวจำเลยเพื่อฝึกอบรมให้น้อยลงได้

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 80, 83, 91, 288, 371 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ กับบริบณัตกระสุนลูกปรายของกระสุนปืนลูกซอง หมอนรองกระสุนปืนลูกซอง ขนาด 12 และเศษหมอนรองกระสุนปืนลูกซองของกลาง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นาย ภ. ผู้เสียหาย โดย นาง ร. ผู้แทนโดยชอบธรรมยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหาร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่น ส่วนข้อหาร่วมกันมีและพาอาวุธปืนโจทก์ร่วมไม่เป็น ผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 80, 371 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทวิ วรรคหนึ่ง, 72 วรรคสาม, 72 ทวิ วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ขณะกระทำความผิดจำเลยอายุ 16 ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่น จำคุก 5 ปี ฐานร่วมกันมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำคุก 6 เดือน ฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร เป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 เดือน รวมจำคุก 5 ปี 12 เดือน อาศัยอำนาจ

ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกำหนดขั้นต่ำ 3 ปี ขึ้นสูง 5 ปี และให้จำเลยเข้ารับการศึกษาล่าเรียนต่อจนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับฝึกอบรมวิชาชีพที่จำเลยประสงค์และศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดให้มีอย่างน้อย 2 วิชาชีพ หากจำเลยมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้ว ยังไม่ได้ถูกควบคุมตัวเพื่อฝึกอบรม ให้ส่งจำเลยไปจำคุกในเรือนจำมีกำหนด 2 ปี หรือถ้าจำเลยถูกควบคุมตัวเพื่อฝึกอบรมแล้วแต่ยังไม่ครบกำหนดเวลาการฝึกอบรมขั้นต่ำ ให้ส่งตัวจำเลยไปจำคุกในเรือนจำจนครบเวลาฝึกอบรมที่เหลือดังกล่าว ริมเม็ดกระสุนลูกปรายของกระสุนปืนลูกซอง หมอนรองกระสุนปืนลูกซองและเศษหมอนรองกระสุนปืนลูกซองของกลางข้อหาอื่นให้ยก

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้ง คำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นอย่างอื่นรับฟังได้เป็นยุติว่า วันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง มีชายคนร้าย 5 คน ร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมหลายนัด แต่กระสุนปืนไม่ถูกโจทก์ร่วม โจทก์ร่วมจึงไม่ถึงแก่ความตาย หลังเกิดเหตุเจ้าพนักงานตำรวจมาตรวจสถานที่เกิดเหตุและยึดลูกกระสุนปืนลูกซอง (ตะกั่ว) 1 เม็ด หมอนรองกระสุนปืนลูกซอง 3 อัน เศษหมอนรองกระสุนปืนลูกซอง 3 ชิ้น เป็นของกลางตามบัญชีของกลางคดีอาญา

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า พยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วมจึงมีน้ำหนักเชื่อว่าโจทก์ร่วมเห็นและจดจำจำเลยได้จริง เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว อุทธรณ์ข้ออื่นของจำเลยไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง จึงไม่จำต้องวินิจฉัย ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้น ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นว่า วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้ใช้บังคับแก่จำเลยนั้นยังไม่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาในการกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งศาลต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สภาพร่างกายและสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างกันไป และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมแก่ตัวเด็กหรือเยาวชน และพฤติการณ์เฉพาะเรื่องตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 119 ประกอบมาตรา 142 แม้จำเลยมิได้อุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าว ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษก็มีอำนาจเปลี่ยนแปลงวิธีการให้เหมาะสมได้ ดังนี้ เมื่อพิจารณารายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว เห็นว่า มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงหรือโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง และความประพฤติโดยทั่วไปของจำเลยยังมีข้อเสียหายน้อยมาก ประกอบกับระยะเวลาในการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนใช้เวลาศึกษา 2 ปี ก็สามารถจบการศึกษาได้ การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกำหนดขั้นต่ำ 3 ปี ขึ้นสูง 5 ปี และให้จำเลยเข้ารับการศึกษาล่าเรียนต่อจนจบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับฝึกอบรมวิชาชีพที่จำเลยประสงค์และศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดให้มีอย่างน้อย 2 วิชาชีพ ก็เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของจำเลยให้ดีขึ้น เมื่อคำนึงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า ระยะเวลาการฝึกอบรมที่ศาลชั้นต้นกำหนดสำหรับจำเลยนั้นไม่เหมาะสม ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นสมควรลดระยะเวลาการควบคุมตัวจำเลยเพื่อฝึกอบรมให้น้อยลง โดยให้ส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกำหนดขั้นต่ำ 2 ปี ขึ้นสูง 3 ปี สำหรับเงื่อนไขอื่นให้คงเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ส่งจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกำหนดขั้นต่ำ 2 ปี ขั้นสูง 3 ปี นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น.

(ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา - อมรรัตน์ กริยาผล - พนารัตน์ คิตจิตต์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช นางสาวกมลลักษณ์ หาญประสิทธิ์คำ

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.297/2560

พนักงานอัยการจังหวัดสระแก้ว

โจทก์

หมายเลขคดีแดงที่ 825/2560

นาย จ.

จำเลย

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง

คำร้องขอฝากขัง บันทึกการจับกุม บันทึกคำให้การผู้ต้องหาตลอดจนคำฟ้องล้วนระบุว่า จำเลย อายุ 18 ปีเศษ จำเลยให้การรับสารภาพโดยผ่านล่ามมาโดยตลอด จำเลยมีโอกาสดำเนินการต่อศาลชั้นต้นหลายครั้งว่า จำเลยมีอายุเพียง 16 ปีเศษ แต่จำเลยก็ไม่ได้แย้ง จนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว จำเลยจึงหยิบยกเรื่องอายุขึ้นมาโต้แย้งโดยยื่นคำร้องขอให้โอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ จึงเป็นกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงเรื่องอายุของจำเลยผิดไป ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา แต่ข้อบกพร่องดังกล่าวไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเสียไปตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง ดังนั้น การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีเหตุที่ต้องโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้วเพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหาเป็นคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นคนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตและลักทรัพย์หรือรับของโจร

จำเลยให้การรับสารภาพข้อหาเป็นคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นคนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตและลักทรัพย์ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยรวม 8 เดือน

จำเลยยื่นคำร้องว่า จำเลยเกิดวันที่ 2 ธันวาคม 2542 ขณะกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 16 ปี 8 เดือน ยังเป็นเยาวชน ต้องได้รับการพิจารณาคดีโดยศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว ที่ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาลงโทษจำเลยจึงไม่ถูกต้องขอให้โอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว เพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 เห็นว่า ขณะกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 16 ปีเศษ จึงมีคำสั่งโอนคดีมายังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์เพื่อพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 14 วรรคสอง

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยมีว่า มีเหตุต้องโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้วเพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ให้ศาลชั้นต้นได้สวนข้อเท็จจริงเรื่องอายุของจำเลยแล้ว รับฟังว่า ขณะกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 16 ปีเศษ เมื่อพิจารณาคำร้องขอฝากขัง บันทึกการจับกุม บันทึกคำให้การ

ผู้ต้องหาตลอดจนคำฟ้องล้วนระบุว่าจำเลยอายุ 18 ปีเศษ จำเลยให้การรับสารภาพโดยผ่านล่ามมาโดยตลอด จำเลยมีโอกาสดำเนินการต่อศาลชั้นต้นหลายครั้งว่าจำเลยมีอายุเพียง 16 ปีเศษ แต่จำเลยก็ไม่ได้แย้งจนกระทั่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว จำเลยจึงหยิบยกเรื่องอายุขึ้นมาโต้แย้ง โดยยื่นคำร้องขอให้โอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้วเพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ จึงเป็นกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงเรื่องอายุของจำเลยผิดไป ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา แต่ข้อบกพร่องดังกล่าวไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเสียไปตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง ดังนั้น การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย กรณีไม่มีเหตุที่ต้องโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้วเพื่อพิจารณาพิพากษาใหม่ ที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของจำเลย ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษเห็นชอบด้วย อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อจำเลยยื่นคำร้องขอโอนคดีแทนการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นก่อนครบกำหนดเวลายื่นอุทธรณ์เช่นนี้ หากจำเลยประสงค์จะอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นมายังศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษก็เห็นสมควรให้โอกาสจำเลยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษให้จำเลยฟัง

พิพากษายืน แต่หากจำเลยประสงค์จะอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นมายังศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษก็ให้จำเลยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษให้จำเลยฟัง.

(อมรรัตน์ กริยาผล - ประวิทย์ อิทธิชัยวัฒนา - พนารัตน์ คิตจิตต์)

ศาลจังหวัดสระแก้ว นายธีรวัฒน์ ปราบไกรสีห์

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.318/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 1023/2560

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โจทก์

นาย ณ.

จำเลย

พ.ร.บ. พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19, 22, 23, 24, 25, 29 วรรคหนึ่ง, 30, 31, 33 วรรคสอง

การพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ. พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19 เป็นมาตรการของรัฐที่ต้องการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดไม่ว่าผู้นั้นจะยินยอมเข้ารับการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ก็ตาม โดยศาลจะมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปตรวจพิสูจน์การเสพติดหรือการติดยาเสพติดก่อน และคณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีอำนาจวินิจฉัยว่า ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ผู้ใดเป็นผู้เสพติดหรือติดยาเสพติด จากนั้นต้องจัดให้มีแผนการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา 22 โดยคำนึงถึงความหนักเบาของการเสพติดของผู้เข้ารับการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามมาตรา 23 ซึ่งผู้เข้ารับการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต้องถูกบังคับให้อยู่รับการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามแผนพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน ซึ่งอาจขยายหรือลดระยะเวลาพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามความเหมาะสมตามมาตรา 25 หากผู้ใดหลบหนีจากการตรวจพิสูจน์หรือหลบหนีออกนอกศูนย์พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นได้ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง การพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ. พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 จึงมีวัตถุประสงค์แก้ไขพินฟูผู้เสพติดหรือผู้ติดยาเสพติดทุกคนเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงต้องดำเนินการตามมาตราดังกล่าวก่อน แล้วคณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงจะมีสิทธิพิจารณาผลการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

คณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำวินิจฉัยผลการตรวจพิสูจน์ว่า จำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในฐานะผู้ติดยาเสพติด จึงให้เข้ารับการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัวเป็นเวลา 6 เดือน โดยกำหนดเงื่อนไขว่า ให้จำเลยเข้ารับการพินฟูแบบผู้ป่วยนอกในสถานพยาบาลของรัฐเป็นเวลา 4 เดือน หลังจากนั้นให้พินฟูโปรแกรมของสำนักงานคุมประพฤติเป็นเวลา 2 เดือน ห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ยินยอมให้มีการตรวจสอบการใช้สารเสพติดในปัสสาวะ และให้ทำงานบริการสังคมเป็นเวลา 12 ชั่วโมง หลังจากจำเลยมารับทราบคำวินิจฉัยแล้ว จำเลยไปเข้ารับการพินฟูแบบผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลบางสะพานแต่ไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่เข้ารับการพินฟูในโปรแกรมของสำนักงานคุมประพฤติ และไม่ทำงานบริการสังคมโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง กรณีจึงถือว่าจำเลยยังไม่ได้เข้าสู่โปรแกรมการปรับตัวสู่สังคมให้ครบถ้วนตามแผนพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 30 และมาตรา 31 พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจและหน้าที่จับจำเลยเข้าไว้ในศูนย์พินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อบำบัดพินฟูตามแผนได้อีกด้วย แต่ไม่ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แต่ประการใด การที่คณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด่วนมีคำสั่งที่ 36/2557 ว่า จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนด ทำให้ผลการพินฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่น่าพอใจ และให้รายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินคดีต่อไป

จึงเป็นการไม่ชอบ เนื่องจากตาม พ.ร.บ. ปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 33 วรรคสอง บัญญัติให้คณะกรรมการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดรายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือ พนักงานอัยการเพื่อประกอบการดำเนินคดีแก่ผู้เข้ารับการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในกรณีที่ผู้นั้นเข้ารับการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดครบถ้วนตามกำหนดแล้ว แต่ผลการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังไม่เป็นที่พอใจ ดังนั้น เมื่อได้ตัวจำเลยกลับมา พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหน้าที่นำตัวจำเลยกลับไปบำบัดแก้ไข ตามแผนปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ครบถ้วนตามมาตรา 25 ก่อน

บทบัญญัติมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ. ปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ มีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 19 ว่าผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือผู้เข้ารับการปิ่นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้นต้องหาหรือถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งมีความผิดที่มีโทษจำคุกหรือ ต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวผู้นั้นไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ” โดยหลักเกณฑ์ของบทบัญญัตินี้ดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่ปรากฏว่าขณะผู้เข้ารับการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่นั้นต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งมีความผิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษา ให้จำคุก เมื่อปรากฏว่าในขณะที่คณะกรรมการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคำสั่งที่ 36/2557 ลงวันที่ 15 มกราคม 2557 ให้คืนตัวจำเลยแก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป คดีที่จำเลย กระทำความผิดขึ้นใหม่ดังกล่าว ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำพิพากษาให้รอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556 จำเลยจึงมิได้ต้องหาหรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งมีความผิด ที่มีโทษจำคุก เนื่องจากศาลมีคำพิพากษาคดีนั้นแล้ว และตามบทบัญญัติของกฎหมายจำเลยจะต้องได้รับโทษจำคุก และอยู่ระหว่างรับโทษจำคุกจริง แต่การที่ศาลรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ไม่ถือว่าจำเลยต้องคำพิพากษา ให้จำคุก กรณีนี้ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 24 จึงไม่เป็นการขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการปิ่นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและไม่มีผลกระทบต่อการเข้ารับการปิ่นฟูตามแผนการปิ่นฟูที่คณะกรรมการปิ่นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์กำหนด การที่คณะกรรมการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำสั่งให้คืนตัวจำเลยแก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป จึงเป็นการไม่ชอบ อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่ามีเหตุอื่นที่ต้องห้ามมิให้จำเลยกลับเข้ารับการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือไม่อาจปิ่นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดได้สำเร็จที่จะต้องฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยแล้ว เมื่อคณะกรรมการปิ่นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำสั่งที่ 36/2557 โดยมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังกล่าวข้างต้น จึงถือไม่ได้ว่าล่วงเลยหรือพ้นกำหนดเวลาการเข้ารับการบำบัดปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่จะทำให้โจทก์มีอำนาจฟ้องตามที่กล่าวอ้าง การที่โจทก์นำตัวจำเลยมาฟ้องคดีนี้จึงเป็นการไม่ชอบ

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 57, 67, 91, 102และริบเมทแอมเฟตามีนของกลาง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำสั่งของคณะกรรมการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ 36/2557 ลงวันที่ 15 มกราคม 2557 เอกสารแนบคำฟ้องว่า หลังจากทีคณะกรรมการ ปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีคำวินิจฉัยให้จำเลยเข้ารับการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัว เป็นเวลา 6 เดือน และจำเลยรับทราบคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว แต่จำเลยเข้ารับการปิ่นฟูไม่ครบถ้วนตามกำหนดเวลา ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 และมีใช้กรณีที่ไมอาจดำเนินการได้ หรือทำการปิ่นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่สำเร็จตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและ

วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 69/2 โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องแม้ศาลจะเคยมีคำสั่งเกี่ยวกับการควบคุมตัวจำเลยและโจทก์ยื่นฟ้องภายใน 30 วัน นับแต่ศาลมีคำสั่งก็ตาม ก็ไม่ทำให้โจทก์กลับมามีอำนาจฟ้อง จึงมีคำสั่งไม่รับฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 19 เป็นมาตรการของรัฐที่ต้องการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดไม่ว่าผู้นั้นจะยินยอมเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ก็ตาม โดยศาลจะมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติดก่อนและคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีอำนาจวินิจฉัยว่า ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ผู้ใดเป็นผู้เสพหรือติดยาเสพติด จากนั้นต้องจัดให้มีแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามมาตรา 22 โดยคำนึงถึงความหนักเบาของการเสพหรือติดยาเสพติดของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามมาตรา 23 ซึ่งผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต้องถูกบังคับให้อยู่รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน ซึ่งอาจขยายหรือลดระยะเวลาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามความเหมาะสม ตามมาตรา 25 หากผู้ใดหลบหนีจากการตรวจพิสูจน์หรือหลบหนีออกนอกศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจติดตามจับกุมผู้นั้นได้ตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 จึงมีวัตถุประสงค์แก้ไขฟื้นฟูผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดทุกคนเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้จึงต้องดำเนินการตามมาตราดังกล่าวก่อน แล้วคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจึงจะมีสิทธิพิจารณาผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ข้อเท็จจริงได้ความตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ 1032/2554 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2554 เอกสารท้ายฟ้องว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำวินิจฉัยผลการตรวจพิสูจน์ว่า จำเลยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในฐานะผู้ติดยาเสพติด จึงให้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัวเป็นเวลา 6 เดือน โดยกำหนดเงื่อนไขว่า ให้จำเลยเข้ารับการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยนอกในสถานพยาบาลของรัฐเป็นเวลา 4 เดือน หลังจากนั้นให้ฟื้นฟูในโปรแกรมของสำนักงานคุมประพฤติเป็นเวลา 2 เดือน ห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ยินยอมให้มีการตรวจสอบการใช้สารเสพติดในปัสสาวะ และให้ทำงานบริการสังคมเป็นเวลา 12 ชั่วโมง หลังจากจำเลยมารับทราบคำวินิจฉัยแล้ว จำเลยไปเข้ารับการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลบางสะพานแต่ไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่เข้ารับการฟื้นฟูในโปรแกรมของสำนักงานคุมประพฤติ และไม่ทำงานบริการสังคมโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง กรณีจึงถือว่าจำเลยยังไม่ได้เข้าสู่โปรแกรมการปรับตัวกลับสู่สังคมให้ครบถ้วนตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 30 และมาตรา 31 พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจและหน้าที่จับจำเลยเข้าไว้ในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อบำบัดฟื้นฟูตามแผนได้อีกด้วย แต่ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แต่ประการใด การที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด่วนมีคำสั่งที่ 36/2557 ว่า จำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดกำหนด ทำให้ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่น่าพอใจ และให้รายงานความเห็นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินคดีต่อไป จึงเป็นการไม่ชอบ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 33 วรรคสอง บัญญัติให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดรายงานความเห็นไปยังพนักงาน

สอบสวนหรือพนักงานอัยการเพื่อประกอบการดำเนินคดีแก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในกรณีที่ผู้นั้นเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดครบถ้วนตามกำหนดแล้ว แต่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ ดังนั้น เมื่อได้ตัวจำเลยกลับมา พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหน้าที่นำตัวจำเลยกลับไปบำบัดแก้ไขตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ครบถ้วนตาม มาตรา 25 ก่อน ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า จำเลยถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมดำเนินคดีข้อหาเมียเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก ย่อมส่งผลกระทบ ต่อการเข้ารับการฟื้นฟูตามแผนการฟื้นฟูที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กำหนดและเข้าหลักเกณฑ์ที่สามารถส่งตัวจำเลยไปดำเนินคดีต่อไปได้ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 24 นั้น เห็นว่า ตามบทบัญญัติมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่มิใช่ข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 19 ว่าผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้นต้องหาหรือถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวผู้นั้นไปยัง พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ” โดยหลักเกณฑ์ของบทบัญญัติดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่ปรากฏว่า ขณะผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอยู่นั้นต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่น ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก เมื่อปรากฏว่าในขณะที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคำสั่งที่ 36/2557 ลงวันที่ 15 มกราคม 2557 ให้คืนตัวจำเลย แก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป คดีที่จำเลยกระทำความผิดขึ้นใหม่ดังกล่าว ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคำพิพากษาให้การลงโทษจำคุกแก่จำเลยตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556 จำเลยจึงมิได้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก เนื่องจากศาลมีคำพิพากษาคดีนั้นแล้ว และตามบทบัญญัติของกฎหมายจำเลยจะต้องได้รับโทษจำคุกและอยู่ระหว่างรับโทษจำคุกจริง แต่การที่ศาล รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ไม่ถือว่าจำเลยต้องคำพิพากษาให้จำคุก กรณีนี้ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 24 จึงไม่เป็นการขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและไม่มีผลกระทบต่อ การเข้ารับการฟื้นฟูตามแผนการฟื้นฟูที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำหนด การที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีคำสั่งให้คืนตัวจำเลย แก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป จึงเป็นการไม่ชอบ อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีเหตุอื่นที่ต้องห้ามมิให้จำเลย กลับเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือไม่อาจฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้สำเร็จที่จะต้อง พ้องร้องดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยแล้ว เมื่อคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีคำสั่งที่ 36/2557 โดยมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าวข้างต้น จึงถือไม่ได้ว่าล่วงเลย หรือพ้นกำหนดเวลาการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่จะทำให้โจทก์มีอำนาจฟ้องตามที่กล่าวอ้าง การที่โจทก์นำตัวจำเลยมาฟ้องคดีนี้จึงเป็นการไม่ชอบ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้องโจทก์จึงชอบแล้ว อุทธรณ์ ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

(ประวิทย์ อิทธิชัยวัฒนา - อมรรัตน์ กรียาผล - พนารัตน์ คิดจิตต์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายสหรัฐ กิติ ศุภการ

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.247/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 1127/2560

จังหวัดเพชรบูรณ์

โจทก์

นาย ศ.

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง, 134/2, 134/4 วรรคสาม

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

คดีความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษเป็นคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีจะต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการสอบสวนก็ต่อเมื่อผู้ต้องหาที่เป็นเด็กร้องขอ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134/2 ประกอบมาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 เมื่อพนักงานสอบสวนสอบสวนจำเลยโดยแจ้งสิทธิตามกฎหมายให้จำเลยในฐานะผู้ต้องหาทราบแล้ว จำเลยต้องการเพียงที่ปรึกษากฎหมายและผู้ปกครองเข้าร่วมฟังการสอบสวน การสอบสวนจำเลยโดยไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยนั้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และสามารถรับฟังถ้อยคำใด ๆ ของจำเลยที่ให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนเป็นพยานหลักฐานได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 134/4 วรรคสาม ประกอบ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 100/1, 102 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 83 ริบเมทแอมเฟตามีนของกลาง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง แต่ให้ริบของกลาง และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 138 กำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติของจำเลยมีกำหนด 1 ปี ดังนี้

1. ให้จำเลยมารายงานตัวต่อผู้พิพากษาสมทบหรือนักจิตวิทยาของศาล เพื่อรับคำปรึกษาแนะนำทุก 3 เดือน ต่อครั้ง ทุกครั้งที่มารายงานตัวให้ตรวจปัสสาวะจำเลย หากพบสารเสพติดให้รายงานศาลทราบ
2. ให้จำเลยประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ หรือศึกษาเล่าเรียนโดยนำผลการเรียนมาแสดงต่อศาล
3. ห้ามจำเลยคบหาสมาคมกับบุคคลที่มีความประพฤติไม่ดี ห้ามเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืนหรือในสถานเริงรมย์ทุกแห่ง และห้ามยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทุกชนิด ห้ามออกจากบ้านในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง

4. ให้จำเลยเข้ารับการบำบัดการติดยาเสพติดที่โรงพยาบาลบึงสามพันและนำผลการบำบัดมาแสดงต่อศาล

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง เจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยกับนายธีรโชติ พวกของจำเลยได้ พร้อมยึด

เมทแอมเฟตามีนชนิดเม็ด 1,000 เม็ด น้ำหนักสุทธิ 99.421 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 20.460 กรัม และชนิดเกล็ดสีขาวน้ำหนักสุทธิ 155.518 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 145.596 กรัม รวมน้ำหนักสุทธิ 254.939 กรัม และรวมเป็นสารบริสุทธิ์ 166.056 กรัม ตามรายงานการตรวจพิสูจน์

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ประการแรกว่า การที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนจำเลยโดยไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยนั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษโดยมติที่ประชุมแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่า ในคดีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเป็นคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีจะต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่ได้กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการสอบสวนก็ต่อเมื่อผู้ต้องหาที่เป็นเด็กร้องขอ ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/2 ประกอบมาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 เมื่อปรากฏว่า ร้อยตำรวจเอกจตุรงค์ พนักงานสอบสวนได้สอบสวนจำเลยโดยแจ้งสิทธิตามกฎหมายให้จำเลยในฐานะผู้ต้องหาทราบแล้ว จำเลยต้องการเพียงที่ปรึกษากฎหมายและผู้ปกครองเข้าร่วมฟังการสอบสวนตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา การสอบสวนจำเลยโดยไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยนั้น จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และสามารถรับฟังถ้อยคำใด ๆ ของจำเลยที่ให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนเป็นพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/4 วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 อุทธรณ์ข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษายืน.

(รัตนา กิตติพิบูลย์ - ปริญญา อธิธิวิกุล - รัชดาพร เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ นายธีระวัฒน์ มิ่งเชื้อ

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.406/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีแดงที่ 1282/2560

จังหวัดนครสวรรค์

โจทก์

นาย ว.

จำเลย

พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 95

ตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 95 บัญญัติว่า คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดนั้น แต่ถ้าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้ ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีความหมายว่า เขตอำนาจศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด กฎหมายกำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีนั้น แต่ก็ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจใช้ดุลพินิจรับพิจารณาคดีนั้นได้ด้วย ถ้าเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ จำเลยมีถิ่นที่อยู่ปกติในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ ศาลชั้นต้นซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่จำเลยมีถิ่นที่อยู่ปกติ จึงมีอำนาจพิจารณาคดี ศาลชั้นต้นย่อมต้องรับฟ้องไว้พิจารณา ศาลชั้นต้นจะใช้ดุลพินิจไม่รับฟ้องเพราะเหตุว่า หากมีการพิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อันเป็นศาลแห่งท้องที่ที่จำเลยกระทำความผิดจะเป็นประโยชน์แก่จำเลยมากกว่ามิได้ เพราะศาลที่มีอำนาจใช้ดุลพินิจดังกล่าวคือศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณาจึงไม่ชอบ

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และขอให้จำเลยชดใช้เงิน 90,000 บาท แก่ผู้เสียหาย

ศาลชั้นต้นเห็นว่า พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 95 มิได้บัญญัติบังคับให้ศาลชั้นต้น ซึ่งเป็นศาลที่เด็กและเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติต้องรับชำระคดีที่โจทก์ฟ้องทุกกรณี แต่กฎหมายบัญญัติว่า หากเพื่อประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้ ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงตามรายงานแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ต้องหาปรากฏว่า ก่อนถูกจับกุมคดีนี้ จำเลยทำงานประจำที่จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบกับความผิดคดีนี้เกิดในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจภูธรหัวหินเป็นผู้สอบสวนคดีนี้และผู้เสียหายก็มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้ หากมีการพิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อันเป็นศาลแห่งท้องที่ที่จำเลยกระทำความผิด ย่อมเป็นประโยชน์และสะดวกสำหรับจำเลยมากกว่า จึงไม่เห็นควรรับฟ้องไว้พิจารณา มีคำสั่งไม่รับฟ้อง จำหน่ายคดีจากสารบบความ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 95 บัญญัติว่า คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดนั้น แต่ถ้าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้ ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีความหมายว่า เขตอำนาจศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด กฎหมายกำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีนั้น เนื่องจากตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้มีการพิจารณาคดีในศาลที่อยู่ใกล้กับภูมิลำเนาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย สามารถเดินทางมาศาลเพื่อพบเยี่ยมเยียนเด็กหรือเยาวชนได้สะดวกอันเป็นประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนนั้น แต่ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจใช้ดุลพินิจรับพิจารณาคดีนั้นได้ด้วย ถ้าเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน โจทก์ระบุในคำฟ้องว่า จำเลยอยู่บ้านเลขที่ 123/3 หมู่ที่ 10 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบกับรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ต้องหาของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็ระบุว่า จำเลยมีภูมิลำเนาตามข้อมูลทะเบียนราษฎรอยู่บ้านเลขที่ 123/3 หมู่ที่ 10 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำเลยอาศัยอยู่กับบิดาตั้งแต่เกิด ต่อมาจำเลยอยู่กินฉันสามีภริยากับนางสาวสุนิษา โดยมีได้จดทะเบียนสมรส และพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่อำเภอโคกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จนกระทั่งถูกจับกุม แสดงว่า ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้จำเลยพักอาศัยอยู่กับภริยาที่จังหวัดนครสวรรค์ ถือว่าจำเลยมีถิ่นที่อยู่ปกติในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ แมื่อก่อนถูกจับจำเลยทำงานอยู่ที่หมู่บ้านนาราวดี อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แต่หลังจากถูกจับแล้วจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มาตลอดโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว อีกทั้งปัจจุบันจำเลยก็ไม่ได้ทำงานที่จังหวัดนนทบุรี ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้จำเลยจึงมิได้มีถิ่นที่อยู่ปกติในท้องที่จังหวัดนนทบุรี เมื่อได้ความดังนี้แล้ว ศาลชั้นต้นซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่จำเลยมีถิ่นที่อยู่ปกติจึงมีอำนาจพิจารณาคดีนี้ตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายมุ่งประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ศาลชั้นต้นย่อมต้องรับฟ้องไว้พิจารณา ศาลชั้นต้นจะใช้ดุลพินิจไม่รับฟ้องเพราะเหตุว่าหากมีการพิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อันเป็นศาลแห่งท้องที่ที่จำเลยกระทำความผิดจะเป็นประโยชน์แก่จำเลยมากกว่ามิได้ เพราะศาลที่มีอำนาจใช้ดุลพินิจดังกล่าวคือศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณาจึงไม่ชอบ อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้ประทับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณา.

(ประวิทย์ อธิชัยวัฒนา - อมรรัตน์ กรียาผล - พนารัตน์ คิดจิตต์)

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ นายทศสฤษฎ์ กุลสิทธิ์ชัยญา

อุทธรณ์ที่ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

หมายเลขคดีดำที่ ยช.395/2560

นาย อ.

ผู้ร้อง

หมายเลขคดีแดงที่ 1334/2560

พ.ร.บ. คู่ครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ.2558 มาตรา 56

พ.ร.บ. คู่ครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 มาตรา 56 ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาล กำหนดให้สามีหรือภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทน หรือพนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งให้ผู้ที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนนับแต่วันที่ผู้นั้นเกิด ทั้งนี้ ไม่ว่าสามีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนจะเป็นสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งบทกฎหมายมาตราดังกล่าวมีเจตนารมณ์จะแก้ไขปัญหาให้เด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ได้รับการคุ้มครองดูแลจากผู้ที่มีความผูกพันทางสายโลหิต โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้กว้าง ๆ เพื่อให้อำนาจศาลในการใช้ดุลพินิจมีคำสั่งหรือคำพิพากษาตามความเหมาะสมในแต่ละกรณีเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก แม้การตั้งครรภ์แทนดังกล่าวมิได้เป็นไปตามบทนิยามในมาตรา 3 และวิธีการในหมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. คู่ครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 อีกทั้งสามีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนก็ไม่จำเป็นต้องเป็นสามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เด็กชาย อ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ร้อง ให้ถอนอำนาจปกครองของนางสาวกาญจนา และให้ผู้ร้องเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์แต่เพียงผู้เดียว

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอ คินค่าฤชาธรรมเนียมให้แก่ผู้ร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เด็กชาย อ. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย และขอให้มีคำสั่งเกี่ยวกับอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์หรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องขอผู้ร้องบรรยายว่า เด็กชาย อ. เกิดจากการตั้งครรภ์แทนโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติคู่ครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ใช้บังคับ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีบทเฉพาะกาล มาตรา 56 กำหนดให้ผู้ที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ สามีหรือภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทน หรือพนักงานอัยการ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งให้ผู้ที่เกิดจากการตั้งครรภ์แทนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนนับแต่วันที่ผู้นั้นเกิด ทั้งนี้ ไม่ว่าสามีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนจะเป็นสามีและภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งบทกฎหมายมาตราดังกล่าวมีเจตนารมณ์จะแก้ไขปัญหาให้เด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ได้รับการคุ้มครองดูแลจากผู้ที่มีความผูกพันทางสายโลหิต โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้กว้าง ๆ เพื่อให้อำนาจศาลในการใช้ดุลพินิจมีคำสั่งหรือคำพิพากษาตามความเหมาะสมในแต่ละกรณีเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก แม้การตั้งครรภ์แทนดังกล่าวมิได้เป็นไปตามบทนิยามในมาตรา 3 และวิธีการใน

หมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 อีกทั้งสามมีและภริยาที่ดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทนก็ไม่จำเป็นต้องเป็นสามีภริยาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องบรรยายคำร้องขอสรุปได้ว่า ผู้ร้องและคู่สมรสประสงค์จะมีบุตรแต่ไม่อาจมีได้โดยวิธีธรรมชาติ จึงอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์โดยวิธีตั้งครรภ์แทนและหญิงที่รับตั้งครรภ์แทนให้กำเนิดเด็กชาย อ. เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 ก่อนวันที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ใช้บังคับ คำร้องขอของผู้ร้องจึงครบตามองค์ประกอบของบทเฉพาะกาล มาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 แล้ว แม้ผู้ร้องและคู่สมรสมิใช่สามีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะต้องไต่สวนให้ได้ความจริงว่าเป็นไปตามคำร้องขอของผู้ร้องหรือไม่ แล้วมีคำสั่งไปตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กชาย อ. การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้องโดยไม่รับคำร้องขอไว้ไต่สวน ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น

พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอของผู้ร้องไว้ไต่สวนและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง.

(ชารียา เदनินนาท – ชนาภานต์ ธีรเวชพลกุล - อินทิรา ฉิวันมัย)

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง นายวิเชียร ศรีฟ้าวัฒนา